

გადატრიალება — უმტკისებულებო ბრკლდებები

კიევის ბანტო- ლეხა

თუ საქართველოს,
აფხაზეთსა და
სამხრეთ ოსეთს
კვლავ ერთად
ყოფნა მოუწდებათ,
არ აქვს მნიშვნელობა
რა ფორმით, ამ
პროცესში რუსეთი
4 არ ჩაერევა

„ხუდონკის
დილემა“ და 5
საესიანდისტთა
არგუმენტები

ზემეაღლი სიხშირის
ტალღების
9 აბრეშინა

დღის ამფრაზურიდან ხალხი მიდის და მილაპარაკობს...

სანამ სამართალი უბუხი კუბლაშვილის ხელშია, კობახიძე, სიკაძე და ელოდებით...

— ამ ლაქლაქ-ლაქლაქში თითქმის მეორე წელიწადი ინტერუბა... რაც ითქვას, ბოლომდე კი არა, ნახევრის ნახევარზე არ შესრულებულა.

— ჰოდა, სწორედ მაგიტომ დაიგრძელეს ენა ნაციონალებმა და ეგ დამნაშავე სააკაშვილიც მაგიტომ დარბის მთელ პლანეტაზე აგრე თავაბლენილი და თან ვითომ დემოკრატიას ასწავლის ქვეყნებებს...

— ყვეს რომ არაფერი ჰქონდა და ბუს გაჰქონდა, მაგის საქმე სწორედ ისეა.

— თანაც როგორი ლაშქარი ჰყავს!

— ჯერ მართო ვაშაძე, კანდელაკი და კახიძე რად ღირან!

— ამ ვაშაძემ მაინც, მგონი, სააკაშვილსაც გადააჭარბა.

— სააკაშვილს ცოტადა დააკლდა, რომ „არჩევანში“ ვირეშმაკა გაბუნიას შეკითხვაზე, უკრაინელი რევოლუციონერები ხომ არაფერს გვთავაზობენო, პრეზიდენტობას მთავაზობენო, არ თქვა. არადა უკვე ჩანდა, პირდაპირ ენაზე ადგას სიტყვა „პრეზიდენტი“. ეს მაშინ, როცა იანუკოვიჩზე არანაკლები დანაშაული აქვს ჩადენილი ერისა და ქვეყნის წინაშე...

— არანაკლები კი არა, ორჯერ და სამჯერ მეტი... თუ იანუკოვიჩის უტიფრობას ასამდე ადამიანი შეეწირა და ქვეყანა დომხალს დაამსგავსა, სააკაშვილმა ორასზე მეტი ახალგაზრდა ჩააწვინა მიწაში და თავისი ბოროტი უტიფრობით კიდევ უფრო დაგვიპატარავა ისედაც ერთი ციციქა სამშობლო...

— მერედა ვისგან ელოდები სამართალს, ვინ უნდა აგებინოს პასუხი? გურულეს ერთი ჩინებული სიტყვა აქვთ (ბევრ ჩინებულ სიტყვასთან ერთად, რასაკვირველია). ეს სიტყვაა „უტუხი“, რაც ნამუსგარეცხილზე ბევრად მეტს ნიშნავს, უფრო სწორად, ფარულად და მალულად იმ ანტიხალხური აზრების გატარებას ცდილობს, რასაც დამარცხებული უფროსი ახალი გამარჯვების მოსაპოვებლად ავალეხს ჯერ კიდევ თავის ძველ თანამდებობაზე შემორჩენილს და ვითომ ახალ სარწმუნოებაზე მოქცეულს...

— ესე იგი, ვის?

— ვის, ჩემო ბატონო და ჩვენს მართლმსაჯულების ფანტომასივით შემორჩენილ კუბლაშვილს, რომელმაც საველიო ბიდან პავლედ ქცეულ თავის ძმასთან ერთად თითქმის ათი წელიწადია, ერთ ადგილას გამოისვა ქვეყანაცა და ხალხიც...

— მერედა, რა გახდა, ბატონო, ამ მართლაცდა უტუხი ადამიანებისთვის თა-ვიანთი საკადრისი ადგილის მიჩენა?

— რა გახდა, და საქართველოში ვითომ რა მოხდება?

— ვითომ კი არა, ის მოხდება, რომ „ოცნებაზე“ ძალიან ბევრი გულგატეხილი სწორედაც ისევ ნაციონალებს მისცემს ხმას. ადგილობრივ არჩევნებში გამარჯვებული ნაციონალები კი, კარგად მეცოლე, თეთრი რაშებით დაიძვრებიან მომავალი 2014 წლის არჩევნებისკენ. აბა ეგ ვაშაძე, კანდელაკი და რატიანი ტყუილად კი არ ჭიჭინებენ ამდენს...

— აი, თუნდაც ამ ყოფილი ზონდერის, ახლა ვითომ ადვოკატის ონიანის საქმე აიღე. ყველა ელოდა, რომ ციხეში ამო-ყოფდა თავს, ციხეში კი არა, აგერ ბრიფინგებს მართავს და მიწაში ფლავს მეოცნებებს.

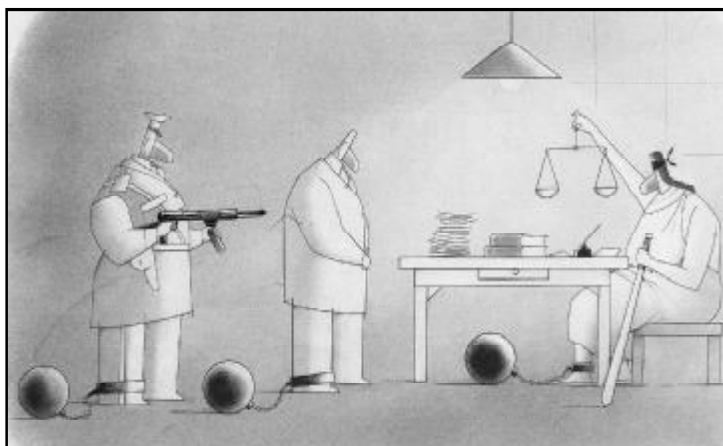
— ონიანი კი არა, ბატონო, უფლავას და კეზერაშვილს ვერ მოუხერხეს დღემდე ვერაფერი. ისე აჭიანურებენ სუყოველ საქმეს, თითქოს ეს საუკუნე, ანუ კიდევ დარჩენილი 86 წელი ამათ განკარგულე-ბაში იყოს.

— ვაი, ვაი, რომ ეს საეჭვო გაჭიანურება კიდევ ძალიან დიდხანს გასტანს, რადგან ამ საქმეს სათავეში გაჭიანურების ისეთი დიდოსტატი უდგას, როგორიც გურულესის თქმით, უტუხი კოტე კუბლაშვილია.

— მერე, ჩვენ რა ვქნათ?

— რა უნდა ვქნათ და, იმ ერთი უცნობი და უხილავი გოდოსი არ იყოს, უნდა ვიდგეთ და ჩვენი დარჩენილი ცხოვრება „გოდოს მოლოდინში“ გაავტაროთ. და თან რაც შეიძლება ხმამაღლა ვი-ძახოთ: „გაუმარჯოს ქართულ ოცნებას“.

ჩაიწერა
გურამ ნიკლაშვილი

პრეზიდენტი სომხეთს ეწვია

გუშინ სომხეთის რესპუბლიკაში საქართველოს პრეზიდენტ გიორგი მარგველაშვილის ოფიციალური ვიზიტი დაიწყო. როგორც საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციიდან იტყობინებიან, ქვეყნის პირველ პირს „ზვართნოცის“ საერთაშორისო აეროპორტში სომხეთის რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ედგარდ ნალბანდიანი დახვდა.

გიორგი მარგველაშვილი ერევნის საერთაშორისო აეროპორტიდან, სომხეთის პრეზიდენტის სასახლეში გაემართა, სადაც ქვეყნის პირველი პირის ოფიციალური დახვადრის ცერემონია გაიმართა.

ცერემონიის შემდეგ საქართველოს და სომხეთის პრეზიდენტებმა პირისპირ შეხვედრა გამართეს. მხარეებმა ორ ქვეყანას შორის თანამშრომლობის საკითხები განიხილეს. იმედი გამოთქვას, რომ კეთილშეშობილი პოლიტიკა მომავალში კიდევ უფრო გაღრმავდება. შეხვედრაზე ინფრასტრუქტურული პროექტები განიხილეს ეკონომიკური და რეგიონის უსაფრთხოების კუთხით.

გიორგი მარგველაშვილის განცხადებით, ქართველ და სომხებს ერს მრავალსაუკუნოვანი კულტურა აკავშირებს, საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური სომხები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ქვეყნის განვითარებაში.

„საქართველო თავისუფლების, კულტურათა შეხვედრის ადგი-

ლია, სადაც ჩვენი რეგიონის სხვადასხვა კულტურები ვითარდება და გვაძლევს ახალ მიმართულებას“, – განაცხადა გიორგი მარგველაშვილმა.

სომხეთის პრეზიდენტმა სერჟ სარგსიანმა კიდევ ერთხელ მიულოცა საქართველოს პრეზიდენტს არჩევნებში გამარჯვება და მას წარმატება უსურვა.

პრეზიდენტმა სარგსიანმა აღნიშნა, რომ სომხეთისთვის მნიშვნელოვანია საქართველოს პრეზიდენტის ხედავ რეგიონში არსებულ მდგომარეობასთან დაკავშირებით.

„დარწმუნებული ვარ, დღეს ჩვენ გველის დატვირთული და საინტერესო სამუშაო, ჩვენი ურთიერთობების დონე მუდმივად ღრმავდება. იმედი მაქვს, თქვენი ვიზიტი სომხეთის რესპუბლიკაში მისცემს ახალ, ძლიერ იმპულსს ჩვენს თანამშრომლობასა და მეგობრობას“, – აღნიშნა სომხეთის პრეზიდენტმა.

ორი ქვეყნის ლიდერებმა შეხვედრა გაფართოებული შემადგენლობითაც გამართეს.

საქართველოს პრეზიდენტი ქართულ დელეგაციასთან ერთად სომხეთის რესპუბლიკის ეროვნულ კრებასაც ეწვევა, სადაც სომხეთის რესპუბლიკის პარლამენტის თავმჯდომარეს ოვიკ აბრამიანსაც შეხვდება. დღეს შეხვედრა გაიმართება უშაღღეს პატრიარქ, ყოველთა სომეხთა კათალიკოს გარეგინ მეორესთან.

ნაცმოძრაობა გადავიდა იდიოტიზმის და ქვეყნის პოლიტიკისთვის სახიფათო სტადიაზე

საძმართმელოს ენერგეტიკის მინისტრის, „ქართული ოცნების“ გენერალური მდივნის კახა კალაძის შეფასებით, მიხეილ სააკაშვილი უკრაინის ტრაგედიაზე საკუთარი „პიარის აგორებას“ ცდილობს.

როგორც კალაძე საზოგადოებო-სადმი მიმართვაში აცხადებს, „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრების განცხადებები საფრთხეს უქმნის საქართველოში მიმდინარე პროცესების სტაბილურობას, სიტუაციის მონიტორინგს საოკუპაციო ზონაში, ასევე უკრაინასა და რუსეთთან ჩვენი ქვეყნის ურთიერთობას.

„ნაციონალური მოძრაობის“ პარტიის ლიდერი, მოქალაქე სააკაშვილი ბედავს და უკრაინის ტრაგედიაზე ცდილობს თავისი პიარის აგორებას. სააკაშვილი, რომლის რეჟიმი ზუსტად იანუკოვიჩის ხელისუფლების მსგავსად უარყო საკუთარმა ამომრჩეველმა – მომხეჭველობა, კანონის საკუთარ თავზე მორგება, სახელმწიფოს ხარჯზე საკუთარი კომფორტის, კეთილდღეობის და დასვენების მოგვარება – ესაა სააკაშვილის და იანუკოვიჩის გუნდების საერთო

ხელწერა და დანაშაული საკუთარი მოსახლეობის წინაშე. იმ ფონზე, როცა რუსეთის მხრიდან ადგილი აქვს პროვოკაციულ ქმედებებს და საერთაშორისო ნორმების დარღვევას, როგორც ყოველთვის, „ნაციონალური მოძრაობა“ თავისი ჩვეული, ისტერიული განცხადებებით ცდილობს ყურადღების მიქცევას, წარმოშობილი პრობლემის გაღრმავებას და დესტრუქციას. „ნაციონალური მოძრაობის“ თვითპიარზე ორიენტირებული გამოსვლები სასაცილოს ფაზიდან უკვე გადავიდა იდიოტიზმის და ქვეყნის პოლიტიკისთვის სახიფათო სტადიაზე. ამ პარტიის წარმომადგენელი, ბატონი ვაშაძე ბედავს და სატელევიზიო ეთერში აცხადებს, რომ საქართველოში რუსული ჯარი არ დგას. მცოცავი ოკუპაციის ფონზე, უკრაინაში მიმდინარე მოვლენების ფონზე, „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრების განცხადებები საფრთხეს უქმნის საქართველოში მიმდინარე პროცესების სტაბილურობას, სიტუაციის მონიტორინგს საოკუპაციო ზონაში, უკრაინასა და რუსეთთან ჩვე-

ნი ქვეყნის ურთიერთობას, – აღნიშნავს კალაძე მიმართვაში.

ამასთან, ვიცე-პრემიერის განმარტებით, მაშინ, როცა ამ ადამიანებს არჩევნების შემდეგ ჰქონდათ შანსი დაბრუნებოდნენ რეალობას, ბოლომდე გამარგინალდნენ, გახდნენ დესტრუქციულები და მთავრობასა და მოსახლეობასთან ურთიერთობის მხოლოდ დემაგოგიური, აგრესიული ტონი დაიტოვეს.

– მესმის, „ნაციონალების“ ისტერიული მდგომარეობა ქვეყნის პრემიერის წარმატებული ვიზიტი თაა განპირობებული, მსოფლიოში უძლიერესი ქვეყნის ხელისუფლება ღიად გამოხატავს მხარდაჭერას საქართველოს მიმართ. კიდევ ერთხელ აღვნიშნავ, ვიზიტი მიმდინარეობს საზგასმით წარმატებულად. შედეგები არის უკვე თვალსაჩინო და შორს მიმავალი, – აცხადებს ვიცე-პრემიერი.

კახა კალაძე „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებს ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლაში დალუქული პირების ოჯახებისთვის ბოდიშის მოხდისკენაც მოუწოდებს.

ინფორმაცია

ქაზარაშვილი მსტრადირაზის ნასვლად საერთოდ გაათავისუფლეს

საძმართმელოს თავდაცვის ყოფილი მინისტრის დავით კეზერაშვილის ექსტრადირებაზე საფრანგეთის სასამართლომ უარი განაცხადა. ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“ ინფორმაცია კეზერაშვილის ადვოკატმა შოთა მინდელმა დაუდასტურა.

მისივე თქმით, საფრანგეთის სასამართლოს გადაწყვეტილებით, კეზერაშვილს ელექტრონული სამაჯურიც მოეხსნება.

დავით კეზერაშვილი ქართული მხარის მოთხოვნით საფრანგეთში 2013 წლის 15 ოქტომბერს დააკავეს. საფრანგეთის სასამართლომ იგი პატიმრობიდან ელექტრონული სამაჯურის გამოყენების პირობით გაათავისუფლა.

რაც შეეხება საქართველოში დავით კეზერაშვილის წინააღმდეგ საქმეებს, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის ორი საქმეა აღძრული, რომელთა განხილვა თბილისის საქალაქო სასამართლოში მიმდინარეობს. ერთი საქმე კონტრაბანდული სპირტის საქმეა, მეორე კი ტელეკომპანია „იმედის“ და

რიგის ტერიტორიის გასხვისების საქმე, სადაც თავდაცვის ყოფილი მინისტრი ბრალდებულია გიგი უგულავასთან ერთად.

პანო მარაბიშვილს 26 მაისის

საქმეზე 4 წლითა და 6 თვით

პატიმრობა მიესაჯა

თბილისის საქალაქო სასამართლომ 26 მაისის საქმეზე ვანო მერაბიშვილს 4 წლითა და 6 თვით პატიმრობა მიუსაჯა. პროცესს ვანო მერაბიშვილიც ესწრებოდა.

26 მაისის საქმეზე ვანო მერაბიშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმის განხილვა დაასრულა ნუთი თვის განმავლობაში მიმდინარეობდა. წარდგენილი ბრალდება 8-დან 11 წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებდა.

აღსანიშნავია, რომ სასამართლომ ვანო მერაბიშვილს რამდენიმე კვირის წინ განაჩენი ე.წ. ფიქტიური დასაქმების ეპიზოდზეც გამოუტანა. მოსამართლის გადაწყვეტილებით, ყოფილ პრემიერ-მინისტრს თავისუფლების 5 წლით აღკვეთა შეეფარდა.

ცხადავ მიცხვარას, ჯოხით მხარჯადა...

მიცხვარები საძოვრებზე გადასახადის დაწვევას ითხოვენ. წინა ხელისუფლების პირობებში გადასახადი, უარგუმენტოდ 500%-ით გაიზარდა. პრობლემა მკვდარი საქონლის ჩამონერის საკითხიც, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის დღგ-სგან გათავისუფლება და სხვა ტიპის გადასახადები, რომელიც მესაქონლეობის განვითარებას ძლიერ ამუშურებს.

ეს საკითხები საქართველოს მეცხვარეთა ასოციაციის ხელმძღვანელმა, ბიზნესმენებისა და ფინანსთა მინისტრის შეხვედრის დროს დააყენა, რაზეც ნოდარ ხადურისგან პასუხი მიიღო, რომ ის შეხვედრა ამ დარგში დაკავებული ბიზნესის წარმომადგენლებს და საბოლოო გადაწყვეტილებას ამის შემდეგ მიიღებენ.

„ანალოგიურად გაიზარდა სახანავ-სათესი მიწების ფასები და შესაბამისად ამან პრობლემა შეგვიქმნა თვითონ საქონლის თვითღირებულებაში. მიწის გადასახადი ადრე იყო 3 ლარი და შემდგომ გახდა 15-16 ლარი, რაიონების მიხედვით. იგივე გადასახადი დედოფლისწყაროში არის 7 ლარი, ახმეტაში - 5 ლარი, ხოლო სოღნალში 16 ლარია, საგარეჯოში კი - 18 ლარი. არ არსებობს არანაირი გათვლა, თუ რატომ და რის საფუძველზე მოხდა გადასახადის გაზრდა“, – განმარტავს გონაშვილი.

მისი განმარტებით, თუ საჭირო იქნება, ბიზნესი მეტსაც გადაიხდის, თუკი გადასახადის ოდენობა არგუმენტირებული იქნება.

„ჯერ ვილატამ დათვალოს, კვლევა ჩაატაროს და მოხდეს დასაბუთება, თუ რატომამ ამახელა გადასახადი. გადასახადები რაიონების მიხედვითაა შემოღებული. ამავე დროს რაიონებში, შე-

საძლოა, სხვადასხვა ტერიტორია იყოს მიწის ნაყოფიერების თვალსაზრისით. არის მიწები სადაც მეტი მოსავალი მოდის, რადგან მეტი ხარისხია და არის მიწები, სადაც ნაკლები მოსავალი მოდის. ასეთ შემთხვევაში ეს მიწები ერთი და იგივე ფასით ერთად უნდა იბეგრებოდეს? ეს უნდა შეიცვალოს. სადაც გაზრდა იქნება საჭირო კი, ბატონო, გაიზარდოს, მაგრამ ყველაფერი დასაბუთებული იყოს.

მწყემსებს გადასახადი ასრჩობით

როდესაც საშემოსავლო გადასახადს იხდი, სახელმწიფოსგან რამე სერვისს იღებ. ჩვენ არანაირ სერვისს არ ვიღებთ. მე მეტ გადასახადს ვიხდი და აღარ მრჩება იმის საშუალება, რომ მეც მოვუარო ჩემს საძოვარსა და ჩემს ფერმას“, – განმარტავს გონაშვილი.

კონკრეტულად რა ფისკალურ დანაკლისს მიღებს სახელმწიფო საძოვრებზე გადასახადის შემცირებით, უცნობია, თუმცა, გონაშვილის ინფორმაციით, სასოფლო-სამეურნეო მიწის ყოველდღიური გადასახადი 22,7 მლნ ლარს შეადგენს.

მეცხვარეები მკვდარ საქონელზე გადასახადის გაუქმებასაც ითხოვენ. მისი ჩამონერისათვის ფერმერს ზედმეტი გადასახადის გადახდა უწევს.

„ცოცხალი პირუტყვი - ცხვარი რომ მოკვდეს, მოგინევთ 20 ლა-

რის გადახდა. თქვენ უნდა დარეკოთ შემოსავლების სამსახურში, მოვიდეს შემოსავლების სამსახურის თანამშრომელი და მოხდეს მკვდარი საქონლის ჩამონერა. ანუ საქონელი უკვე მკვდარია, მაგრამ თუ არ ჩამონერეს, ის შემოსავალში გეტვებათ. პირუტყვი, რომ მოკვდა, მე ხომ უკვე ზარალი ვნახე და კიდევ დამატებითი გადასახადი უნდა ვიხადო? თან ეს თანხა ინგარიშება იმ ფასიდან, თითქოს

მეცხვარეები ყოველწლიურად 16 მლნ დოლარის საქონლის ექსპორტს ასორციელებენ. ასევე ყოველწლიურად საქართველოდან დაახლოებით 45-50 მლნ დოლარის მსხვილფეხა პირუტყვი გადის. ამ მხრივ საკმაოდ დიდი მატერიალური დოვლათი იქმნება, მაგრამ ამის შესახებ თითქმის არავისთვის არ არის ცნობილი. ნახალისების ნაცვლად, დარგს სერიოზული პრობლემები აქვს.

რამე გაიყვია.

როდესაც საუბარია ქვეყანაში კოოპერატივების განვითარებაზე, კოოპერატივები ვერ განვითარდება.

ისე, თუ ელემენტარული ბუღალტერია არ ახარმოვ. როგორც კი ბუღალტერიის წარმოებას დაიწყებ, პრობლემა ეგრევე დადგება. მოგიკვდება ცხვარი და ადისათვის დამატებითი გადასახადი უნდა იხადო.

ერთ-ერთ შპს-ს ბალანსზე არსებული 2000 სული ცხვარი მოუკვდა და იმისათვის, რომ ეს მკვდარი პირუტყვი ჩამოენერათ, მასში 45 ათასი ლარი გადაიხადა“, – აცხადებს გონაშვილი.

საქართველოდან მხოლოდ

ეს, ძირითადად, გადასახადებს უკავშირდება.

სოფლის მეურნეობის დარგში დაკავებული ფერმერები სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის დღგ-ს გადასახადისგან განთავისუფლებას ან მის შემცირებას ითხოვენ. თუკი ხელისუფლება დათმობაზე წავა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის იმპორტს დღგ-სგან გა-

ათავისუფლებს, ტექნიკა ადგილზე იაფი იქნება და იმავდროულად მასზე ხელმისაწვდომობაც გაიზარდება.

„ეს თემა მეცხვარეობის განვითარებას პირდაპირ არ ეხება, მაგრამ ეხება ირიბად. გეტყვით, რომ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა, რომელიც საქართველოში შემოდის ჩვეულ რეჟიმში იბეგრება, ანუ საბაჟო და დღგ-ს გადასახადებით. ანუ საქართველოში 10000-დოლარიანი ტრაქტორი რომ იყიდოთ, თქვენ 3200 დოლარი უკვე ამ გადასახადებით გაქვთ გადახდილი. ამით ჩვენ ხომ ადგილობრივ წარმოებას არ ვიცავთ? ამით მხოლოდ ბიუჯეტს ვავსებთ და მხოლოდ ბიუჯეტის შესავსებად არც იმდენი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის იმპორტი არ ხდება ქვეყანაში, რომ ამ ყველაფერმა ბიუჯეტს პირდაპირ დაარტყას.

ჩვენი სურვილია, რომ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ამ გადასახადისგან განთავისუფლდეს ან დაიკლოს. ამით საშუალება გვქნება, რომ ფერმერებმა თვითონ გამოცვალონ და შეიძინონ ახალი ტექნიკა. ეს ყველაფერი კი ცხადია ტექნიკაზე ხელმისაწვდომობას გაზრდის და შესაბამისად პროდუქციის წარმოებაზე უფრო იაფი დაჯდება.

ჩვენ დღეს კონკურენცია როგორ უნდა გავუწიოთ, ვთქვათ, აზერბაიჯანს, რომელსაც დიზელი აქვს კაპიკებში და ჩვენ შედეგ 2 ლარს ვიხდით. ჩვენ ხომ უკვე ვიძლია სხვა რაღაცაში დავზოგოთ ჩვენი ხარჯები და სხვა მიმართულებით გავხადოთ ჩვენი წარმოება ეფექტური“, – განმარტავს გონაშვილი.

პაპა დანელია

საქართველოს რესპუბლიკა

დღიხ, ვეთანხმები საძულველ ნაცებს, რომ კიევში საქართველოს ბედიც წყდება. ოღონდაც, რა თქმა უნდა, მიშნაცებისგან განსხვავებულ კონტექსტში ვფიქრობ უკრაინაში მომხდარს თუ მოსახდენს და ამიტომაც წაფუძვლავრ წერილს ეპიგრაფად მურმან ლებანიძის „ვინ ვის“,

დავინწყით იქიდან, რომ ოლიმპიადებმა ჩვენს თვალწინ და აშშ-ს სრულ მეცადინეობით მშვიდობიანობის სიმბოლოს სტატუსი დაკარგეს და ლამის ომების სიმბოლოებად იქცნენ: ჯერ, შორეული 1980 წლის მისკოვის ოლიმპიადის ბოიკოტის მიზეზად ამერიკელებმა წითელი არმიის ავღანეთში შეჭრა და საბჭოეთში ადამიანის უფლებების მასობრივი დარღვევა მოიძღეს და შემდეგ მოსკოვშიც „ადეკვატური“ მიზეზით (რაც, ხუმრობაგაშვებით – შენ რომ ზანგებს აწვალე?! დაახლოებით ასე უღერდა) დაბლოკა 1984 წლის ლოს-ანჯელესის ოლიმპიადა და ორივე სპორტულმა ფორუმმა ავღანეთის საომარი კონონადის აკომპონემენტის თანხლებით ჩაიარა!

შემდეგში, მართალია ოლიმპიადების კლასიკური ბოიკოტირება აღარ ყოფილა, მაგრამ სწორედ პეკინის ოლიმპიადის დროს წამოიწყო ამერიკელების მიერ შეგულიანებულმა სააკაშვილმა ცხინვალის სისხლიანი ავანტიურა, რამაც პრაქტიკულად საქართველოს დაშლა გამოიწვია, ხოლო სოჭის ოლიმპიადის პიკში, პიკს მიაღწია კიევის მაიდანზე მასობრივმა ხოცვა-ჟლეტამ, რამაც 45-მილიონიანი უკრაინა დაშლა-დაქუცმაცების რეალური საფრთხის წინაშე დააყენა! და თუ ჩვენს შემთხვევაში აშშ-თან ერთად რუსეთის ბრალზეც შეიძლება საუბარი, კიევი მხოლოდ და მხოლოდ ამერიკის სინდისზეა!..

დიახ, აქ ე.წ. დასავლეთზე ზოგადად საუბარიც კი უადგილო მგონია, რადგან აშშ-ია ერთადერთი გამგებელი დასავლეთი და უკვე აღმოსავლეთ ევროპისაც, რომელიც ძია სემის დაუთქმავად სიზმარსაც ვერ ნახულობს და კიევის მაიდანზე ბაროზოების თუ ეშთონების აქტივობა, სინამდვილეში აშშ-ის დირექტივების უნიჭოდ კომუფლირებული განხორციელება იყო და ამიტომ ქვემოთ, სადაც დამჭირდება მე აშშ-ს ვიხმარ და ვისაც გინდათ, ევროპა იგულისხმეთ...

ჰოდა, აქ რუსეთი, სამწუხაროდ, არაფერ შუაშია. სამწუხაროდ, რადგან საკვირველ-აუსხნელი პასიურობის გამო ვერ შეძლეს საკუთარი გეოპოლიტიკური ინტერესების დაცვა, რის გამოც უკრაინა შეიძლება მართლაც დაიშალოს, რაც რეგიონის სხვა ქვეყნებს, მათ შორის საქართველოსაც, კარგს არაფერს უქადის!..

დიქტატორ იანუკოვიჩის რეჟიმთან ბრძოლა, დემოკრატიული რევოლუცია ევროპული არჩევანისთვის და ა.შ. – რაც გინდათ ის დავარქვათ კიევში მომხდარს, ეს პოლიტიკური გეგმონების საკითხია. სინამდვილეში კი ჩვენთვის, ქართველთათვის კარგად ნაცნობი რამ იყო. ეს კინო ჩვენ 1991-92 წლებში უკვე ენახეთ – კანონიერი ხელისუფლების შეიარაღებული გზით დამხობა! – კიევის ხელისუფლებაში ნაციონალისტ-ბენდერელებით შეზავებული ულტრალიბერალური მოდიან თუ უკვე მოვიდნენ?!

იანუკოვიჩი ოლიგარქობის გამო შეირჩა პრეზიდენტად, რადგან დასავლეთის ბანკებში განთავსებული მილიარდები იყო გაარანტირებული გარანტირებულად მართვისა და ასეც მოხდა – ჩანასახშივე შეიძლებოდა მაინის ექსტრემისტების აღაგმვა, მაგრამ ამერიკელების ზენოლის გამო „ბერკუტმა“ მაშინაც კი ვერ მიიღო ცეცხლსასროლი იარაღის გამოყენების უფლება, როდესაც „მშვიდობიანი მომიტინგეები“ ცოცხლად წვავენ და კალაშნიკოვებით ხოცავენ სპეცრაზმელებს.

ოოო, როგორ ჰგავს ეს ყველაფერი საქართველოს 1991 წლის გადატრიალების, 2003 წლის „ვარდების რევოლუციისა“ თუ 2012 წლის „არნახულად დემოკრატიული“ არჩევნების სცენარებს. **ჩვენთანაც ასე იყო: ჯერ აშშ-მა იარაღითა და ექსტრემისტების დახმარებით დაამხო გამსახურდაის ხელისუფლება, მერე ეს ექსტრემისტები შეესივნენ ქვეყნის იმ ნაწილებს, რომლებმაც არ გაიზიარეს საეჭვო წარმოშობის მართული ბანდიტების სულისკვეთება და მივიღეთ სამოქალაქო ომი, ომი აფხაზეთში... როდესაც მესხეთე კოლონა ისე მოძლიერდა, რომ ყვანია-სააკაშვილის ე.წ. ახალგაზრდა რეფორმატორების თაობა უკვე ავტონომიურად შეძლება და ამერიკის ნების უპირობო შესრულებას, მივიღეთ „გარდების რეგულაცია“. როდესაც ამ ახალგაზრდებმა ნდობისა და ადამიანურობის ყველანაირი რესურსი ამოწურეს, მი-**

ვიღეთ ხელისუფლება ოლიგარქით სათავეში, რომელიც, მართალია, მალე გადადგა, მაგრამ დაგვიტოვა ოლიგარქატი და დღეს საქართველოში ამერიკის სიტყვა უფრო მეტად კანონობს და ანგარიშგასაწევია, ვიდრე რომელიმე ამერიკულ შტატში.

საიდუმლო არავისთვის არის, რომ **არაერთი გადატრიალება-რევოლუციის შედეგად საქართველოს ხელისუფლებაში ძირითადად არაქართველები მოვიდნენ და მათი ბირთვი, რომელიც დღემდე რჩება ხელისუფლებაში, დღემდე აქტიურად ახორციელებს ანტიქართულ საქმიანობას.** საგულისხმოა, რომ არც უკრაინული მეიდნის ლიდერები არიან უკრაინელები. საქართველოში კარგად ვიცით, როგორ მოხდა გამსახურდიას დამხობის შემდგომ პერიოდში ყველგან, ყველა მნიშვნელოვან პოსტზე ყოველივე ქართული სიგან და მართლმადიდებლობისგან შორს მდგარი ადამიანების დანინაურება.

წლებია, ყოველ ქართველში – **ვინ და რა-**

კიევის განხორციელება

„და კითხვა – ვინ ვის, ბებერ ბულში ლახვრად მაჩნია“...

ტომ არჩევს ამ ჩვენებური მესხეთე კოლონის ხელმძღვანელებად ფსიქიკური გადახრების მქონე პირებს, მამათმავლებს, სექტანტებს, უცხოტრელებს, აგენტებს?! თუმცა, პასუხი ყველამ ვიცით: ასეთია ამერიკასთან „მეგობრობის“ სპეციფიკა. თუ ვინმეს ჯერაც ეჭვი ეპარება, გადახედოს უკრაინული მაიდანის ლიდერებს.

მათი უზრავლელობა არიან გრეკოკათოლიკეები; პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი ტურჩინოვი ბაბტისტია. არსენი იაცენიუკი და ვლადიმერ კლიჩო ებრაელები არიან. კლიჩო ისრაელში შეტანილია გამოჩენილ ებრაელ სპორტსმენთა კრებულში, იაცენიუკის დედა არის თალმუდის (ებრაული მოძღვრება) განმმარტებელთა ერთ-ერთი ცნობილი გვარიდან, მისი მეუღლეც ებრაელია, ხასიდების სექტიდან. იულია ტიმოშენკო რომ სომეხია (გრიგიანი), ესეც, დიდი ხანია, ვიცით და არავისთვის საიდუმლო არ არის. შინაგან საქმეთა ახლადდანიშნული მინისტრიც სომეხია – არსენ ავაკოვი. სომხობას თავი დაეწყო და უკრაინულმა შეიარაღებულმა დაპირისპირება, როცა ევრომაინდელ დევსანტს არ მისცეს მიტინგის ჩატარების საშუალება და „დესანტნიკები“ სასტიკად სცემეს. უკიდურესად დაძაბული ვითარებაა სიმფეროპოლსა და სევასტოპოლში და ა.შ. მოკლედ რომ ვთქვათ უკრაინა ახლა დულს და ტემპერატურა სულ უფრო მაღლობს... რას აკეთებს ამ დროს რუსეთი? აქამდე ისეთი შთაბეჭდილება იყო, თითქოს რუსეთი ოლიმპიადის (ომელიც აშკარად წამაწარეს ამერიკელებმა), დამთავრებას ელისო და მართლაც, უკვე მეორე დღეს რუსეთმა საკუთარი ელჩი გაიწვია კიევშიდან!

გასულ ოთხშაბათს კი პუტინის ბრძანებით რუსეთის დასავლეთის მიმართულების ჯარების საბრძოლო მზადყოფნის დათვალიერება მოეწყო... ერთი რამ აშკარაა, რუსეთი უპასუხოდ ვერ და არ დატოვებს კიევის მოვლენებს და რას მოიმოქმედებს, ამაზე მხოლოდ მარჩიელობა თუ შეიძლება. რეალურად ორი გზა აქვს პუტინს: პირველი, გააგრძელოს ჩაურევლობის პოლიტიკა (თუკი ეს შეგნებული

სველობა და ცინიზმი, თავად განსაჯეთ **უკრაინაში შექმნილი ვითარება გაჭრილი ვაშლივით ჰგავს საქართველოსას, სადაც დასავლეთმა შეარჩია და ხელისუფლებაში მოიყვანა ის ადამიანები, რომლებსაც ეთნიკურად და რწმენით საქართველოსთან არაფერი აკავშირებთ, მათ ეს ქვეყანა არ სტეკვთ.** ასე იყო ელცინის რუსეთში, სადაც ხელისუფლებაში რუსები თითქმის არ იყვნენ, და ასეა დღეს უკრაინაშიც. **ამ ტიპის რევოლუციებს დასავლეთი აკეთებინებს იმ ადამიანებს, რომლებსაც ქვეყანა არ ედარდებოთ და ადვილად აქცევენ მას კოლონიად!**

მეიდნის კიდევ ერთმა ლიდერმა ოლეგ ტი-აგნიოკმა, უკვე მოასწრო და მოითხოვა არა მხოლოდ რუსული ენის რეგიონული სტატუსის გაუქმება, რაც უკვე გააუქმა კიდეც „ახალმა“ რადამ, არამედ რუსულ ენაზე საუბრის აკრძალვაც კი. და ეს ხდება ქვეყანაში, სადაც 20 მილიონი (!!!) ეთნიკური რუსი ცხოვრობს და კიდევ რამდენიმე მილიონი

პოლიტიკა იყო და არა ის, რასაც რუსები „პრომარგალ“-ს ეტყვიან) იქამდე, სანამ ევროპასთან ჩახუტებული უკრაინელები თავად არ წაიტესავენ კისერს, როგორც ნაიტესეს ევროკავშირის მეორე-მესამეხარისხოვანმა ქვეყნებმა (მაგალითად, საბერძნეთმა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებზე ხომ ლაპარაკიც არ ღირს) და გალატაკებულ-გაპედერასტებული თვად არ მოსთხოვენ პასუხს რევოლუციის ლიდერებს. მაგრამ ეს დროში განელილი პროცესია, რომლის დროსაც კიევის მსგავსი სცენარის აგორებას ამერიკელები მოსკოვის „ბალოტნიზე-დაც“ ეცდებიან. ასევე მოსალოდნელია, რომ კიევის მაიდანი „რუსეთის უკრაინაზეც“ დააპირებს უსწრფესად კონტროლის დამყარებას და თუ შეძლეს, ამას ლოგიკურად მოჰყვება ამერიკელების ზენოლა სევასტოპოლიდან რუსული სამხედრო ბაზის გაყვანისთვის. ასეთი მოთხოვნის შემთხვევაში პუტინს არა იმდენად ამერიკასთან ექნება საჭიდაო, რამდენადაც საკუთარ სამხედროებთან (რაზედაც დგას პუტინის ხელისუფლება), რომლებიც პირდაპირ და მკაცრად შებედავენ მთავარსარდალს – რად გვინდა ამდენი ტანკები და რაკეტები, თუ იანკები ამდენს გაგვიტედავენ?

მით უმეტეს, რომ გობრანოვის უხერხემლობის მაგალითი კარგად ახსოვთ, როდესაც მაშინდელი ფრთიანი გამოთქმით თუ ვიტყვით – „პრასარალი ველიკიუი დერჟა-ვუ“ და ეგეც არ აკმარეს ტყლიპიანს ამერიკელებმა და „გოიმითი გადაადგეს“ – ნატო აღმოსავლეთით აღარ გაფართოვდებოდა და გაფართოვდა კი არა, ისე ახლოს მიადგა რუსეთს, რომ ლამის „გაუფართოვონ“ – მოკლედ, კიდევ ერთი „პროსარალი“, ამჯერად ყირიმის მიმართ რომ დაუშვან რუსებმა, ისეთ შიდა უმართავ პროცესებს გამოიწვევს, რომ შეიძლება თავად რუსეთიც დაიშალოს...

ისტორიამ სულ ორი მსოფლიო ომი იცის. თუმცა, იმასაც ხშირად ამბობენ ბოლო დროს, რომ მესამე მსოფლიო ომიც იყო, ე.წ. ცივი ომის სახით, რომელიც ბერლინის კედლის დანგრევით დასრულდა. ყველა მსოფლიო ომის შემდეგ აუცილებლად ხდება მსოფლიოს ხელახალი გადანაწილება ზესახელმწიფოებს შორის და ასე იყო „მესამე მსოფლიო ომის“ შემდეგაც. ოღონდ რუსეთის გარეშე გადანიშნულს გავლენის სფეროები, რადგან მას 90-იანი წლებიდან მოყოლებული მხოლოდ ნომინალურად ერქვა ზესახელმწიფო!

აქედან გამომდინარე, დღევანდელი რუსეთი 30-იანი წლების გერმანიას მაგონებს, რომელიც ახლად ცდილობს დაკარგული გავლენების დაბრუნებას, ოღონდ გაგანია „მეოთხე მსოფლიო ომის“ მიმდინარეობისას. დიახ, ბოლო 10-12 წელიწადია, ფარული ომი მიმდინარეობს ნეოლიბერალურ და ტრადიციულ ლიერებულებებს შორის და კიევის მოვლენები მხოლოდ არქიმანდრიტ რაფაელის სიტყვების დასტურია – „არ არსებობს ლიბერალიზმი უფრო მძინეარე მხეცი“ – მაიდანზე კლანჭები გაიოჩინეს და ენახეთ, რომ მაგათთვის ადამიანის სიცოცხლე შაურის ფასია.

შეიძლება ითქვას რომ ეს ომი რელიგიათა, კულტურათა ომაც არის. უფრო სწორედ უღმერთო სატანისტები და დეკულტურიზებული უმიტრესობები ებრძვიან ყველა ტრადიციულ კონფესიებს (ჩვეს შემთხვევაში მართლმადიდებლობას), როგორც მთავარ წინააღმდეგობას გლობალიზაციის ბინძური შემადგენლების მიმართ. ვინმეს მოსწონს თუ არა, სწორედ ოკუპანტი პუტინის რუსეთია ამ ომში გარყვნილი გლობალისტების საპირწონე და რომ არა რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია, რომლის ჯვრის ძალმოსილებას უფლის შემდეგ რუსეთის ბირთვული პოტენციალიც უზრუნველყოფს, მართლმადიდებლობა, როგორც ასეთი, დღეს ან საერთოდ აღარ იქნებოდა, ან თუ იქნებოდა, მხოლოდ რიგითი სექტა.

ამერიკა დღეს, ფაქტობრივად, ყველაფერ ტრადიციულად ღირებული მტერია, ხოლო მისი სატელევიზიო დასავლეთია ერთსქესიანი ქორწინებების მთავარი ლობისტი და მათ გლობალურ დონეზე მხოლოდ რუსეთი

უპირისპირდება და ამ ჭიდილში ჩემი ფალავანი ვლადიმერ პუტინია, რადგან ოკუპირებულ ტერიტორიებს როცა იქნება დავიბრუნებთ, მაგრამ ოკუპირებულ-ამპუტირებულ სულს, ვერასოდეს...

დავით მხიძიძე

ინფრასტრუქტურა

შპსი ზღვისპირეთში ახალი ქალაქის ლაზიკის აშენება, როგორც ცნობილია, ექს-პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის ერთ-ერთი გამორჩეული „მიუზნაუზენური“ პროექტი გახლდათ, რომლის განხორციელებაზე ხელისუფლებაში მოსულმა კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“ უმაღლესი ხელისუფლების ახალი დიდი ნავსადგურის მშენებლობა ისევე, როგორც არსებული ნავსადგურების ტვირთბრუნვის გაზრდა ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისა და ტრანსპორტის სატრანსპორტო დერეფნის შესაძლებლობათა გაცილებით მეტი ინტენსივობით გამოყენების თვალსაზრისით უაღრესად აქტუალურია.

ასეთი დიდი პროექტის დამოუკიდებლად განსახორციელებლად საქართველოს საკუთარი ძალები არასაკმარისია, საიმისოდ აუცილებელია სოლიდური უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა. ამის გათვალისწინებით დიდად მნიშვნელოვანია, რომ ანაკლიაში სატვირთო ნავსადგურის განვითარების პროექტით ერთ-ერთი უდიდესი ამერიკელი საინვესტიციო პოლდინგი „კონტი ჯგუფი“ დაინტერესდა, რომლის პრეზიდენტი **კურტ კონტი** ცოტა ხნის წინათ საქართველოში იყო ჩამოსული.

აღსანიშნავია, რომ „კონტი ჯგუფს“ მსგავსი პროექტების განხორციელების ასწლიანი გამოცდილება აქვს, რაც მისი წარმატებით განხორციელების საუკეთესო საფუძველს წარმოადგენს. იმედიან მოლოდინს კიდევ უფრო მეტად აძლიერებს პრემიერ-მინისტრ **ირაკლი ლარიაშვილის** მეთაურობით საქართველოს საზღვარგარეთ დელეგაციის ახლანდელი ვიზიტი ვაშინგტონში და შესვენდრა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტ **ბარაკ ობამასთან**, სადაც მან, სხვა საკითხებთან ერთად, ხაზი გაუსვა ორ ქვეყანას შორის ეკონომიკური კავშირების გაძლიერების აუცილებლობას.

საქმიან ვიზიტად ჩამოსული ბატონი კურტ კონტი საქართველოს ვიცე-პრემიერს, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრს **გიორგი კვირიკაშვილს** შეხვდა, რომელსაც ასევე რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი **დავით ნარმანია** და საპარტნიორო ფონდის აღმასრულებელი დირექტორი **ირაკლი კოვჩანაძე** დაესწრნენ. შეხვედრაზე ანაკლიის ნავსადგურისა და მიმდებარე ტერიტორიაზე ლოჯისტიკური და სამრეწველო ზონის განვითარების, აგრეთვე საერთაშორისო აეროპორტის და თხევადი გაზის ტერმინალის მშენებლობის საკითხები განიხილეს. ამერიკული კომპანიის წარმომადგენლებმა, რომელნიც ანაკლიის პროექტის მენეჯმენტით არიან დაინტერესებულნი, საქართველოს მხარეს აღნიშნულ საკითხზე თავიანთი მოსაზრებები გააცნეს. ვიცე-პრემიერ გიორგი კვირიკაშვილის

მთავარი ნავსადგური

განცხადებით, ანაკლიის პროექტი რეგიონული მოთამაშეების ინტერესებს უნდა აერთიანებდეს, რის შესაბამისად საქართველოს მთავრობა ისეთი სტრატეგიული მენეჯერის შერჩევას გეგმავს, რომელიც მის წარმატებით განხორციელებას უზრუნველყოფს. მან ასევე ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ ანაკლიის ნავსადგურის პროექტი მთლიანობაში თანხვედრაში უნდა იყოს საქართველოს რკინიგზის მოდერნიზებასთან, რაც ამჟამად მიმდინარეობს.

კითხვაზე, თუ **რა სტადიაშია ამჟამად ანაკლიის ნავსადგურის მშენებლობა და, არსებითად, რით განსხვავდება ეს პროექტი ლაზიკის პროექტისგან**, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა **დავით ნარმანიამ** ჩვენთან საუბრისას, კერძოდ, განაცხადა:

— მიხეილ სააკაშვილის პრეზიდენტობისას აქცენტი ქალაქ ლაზიკის მშენებლობაზე იყო გაკეთებული, ნავსადგური და შესაბამისი ინფრასტრუქტურა კი ერთგვარად მას უნდა დართოდა, არადა, როცა პროექტი გადავიტარებთ და მისი რევიზია ჩავატარებთ, აღმოჩნდება, რომ ლაზიკის პროექტი, რბილად რომ ვთქვათ,

მოუწესრიგებელი აღმოჩნდა. პირდაპირ შემოიძლია ვთქვა, რომ ეს, უბრალოდ, იდეა გახლდათ, რომელსაც სათანადო საპროექტო დოკუმენტაცია არ ახლდა და ცალკეული ნახაზებისა და ნახატების დონეზე შესრულებული სამუშაო იყო. ამ პროექტს დღესდღეობით ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო საპარტნიორო ფონდთან ერთად ახორციელებს და მის ფარგლებში წინასწარი გამოკვლევა უკვე დასრულებულია, დაინტერესება ინვესტორების მხრიდანაცაა გამოხატული. ახლა პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება უნდა მომზადდეს, რის შემდეგ ჯერი კონკრეტულ სამშენებლო სამუშაოებზე მიდგება. ეს საკმარის შრომატევადი პროცესია, მაგრამ სწორი მენეჯმენტის პირობებში, მისი 2-3 წელიწადში დასრულება საცხებით შესაძლებელია. ამდენად, ახლო მომავალში საქართველოს ახალი ნავსადგური ექნება, რომელსაც დიდი წყალრწყვის სატვირთო გემების მიღება შეეძლება. ამავდროულად გაგრძელდება სხვა ნავსადგურების მოდერნიზება, პარალელურად უნდა გაიზარდოს საქართველოს სატრანსპორტო დერეფნის გამტარუნარიანობა, რათა მეტი ტვირთების მოზიდვა შევძლოთ, რისი პოტენციალი ქვეყანას ნამდვილად აქვს.

სამინისტროს წლეულს განსახორციელებელ პროექტებზე საუბრისას ბატონმა დავით ნარმანიამ, კერძოდ, აღნიშნა, რომ მთავარი პრიორიტეტი პარალელურად დაახლოებით 200 კილომეტრის სიგრძის შვიდ მონაკვეთზე მაგისტრალური საავტომობილო გზების მშენებლობა იქნება, რასაც უწყევლის წლიური ბიუჯეტის ნახევარზე მეტი მოხმარდება. ასევე დიდი ყურადღება მიექცევა მუნიციპალური გზების მოწესრიგებას. მეორე პრიორიტეტული მიმართულებაა 25 მუნიციპალიტეტისა და სამ სასოფლო დასახლებაში წყალმომარაგების სისტემების მოწესრიგება, მესამე კი საბაზო გზების გადართობა, ვინაიდან გადასახადის გაუქმების შემდეგ მათზე მოთხოვნა საგრძნობლად გაიზარდა, რაც ძველების შეკეთებასა და ახლების აშენებას საჭიროებს.

ამის გარდა, მუნიციპალური ფონდის მეშვეობით გაგრძელდება რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის მოწესრიგების სამუშაოები, ხოლო შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებით მხარეებში 81 ამბულატორია და გორის მუნიციპალიტეტის სოფელ შინდისში გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების ცენტრი აშენდება.

ჩვენი მხრივ დაძვინთ, რომ აღნიშნულის გარდა, სამინისტროს წლევედელი მუშაობა არაერთი სხვა მიმართულებითაც წარმართება, რომელთა შესახებ ლაპარაკი წინა პუბლიკაციებში გვქონდა.

ოთარ ტურაბალიძე

ფარმაცევტულ ბაზარზე

ძართულ ფარმაცევტულ ბაზარზე ინდური პროდუქციის შემოსვლის საფრთხე არსებობს. საფრთხეზე ექსპერტულ წრეებში ამაზე ღიად საუბრობენ. გარდა ამისა, ცოტა ხანში ქართულ ფარმაცევტულ ბაზარზე ჩინელები, რუსები, უკრაინელები და თურქები გამოჩნდებიან.

ჯანდაცვის კონსულტანტ თინა ტურძილაძის პროგნოზით, ამ პროცესის შეჩერება შეუძლებელია. იმის მიხედვით, თუ როგორ სტრატეგიას შეიმუშავებს ხელისუფლება, ბაზარს ან უზარისხო პროდუქცია წააღვას, ან ეფექტიანად მოხდება მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის ზრდა.

ორიოდე კვირის წინათ ინდური კომპანიების დელეგაცია საქართველოში ჩამოვიდა. ინდოელები ირწმუნებიან, რომ მათ საკუთარი წილა შექმნეს „ჯენეროქ მედიკამენტებში“, რომლებიც დაბალი ფასის, მაგრამ მაღალი ხარისხისაა. ქართული კომპანიების წაწილი კი მიიჩნევენ, რომ ინდური მედიკამენტები უზარისხო იქნება.

ამ ეტაპზე პარლამენტის ჯანდაცვის კომიტეტში ინდური „ჯენეროქ მედიკამენტების“ შესახებ მწირ ინფორმაციას ფლობენ. არც ის იცინა, რომელი კონკრეტული ჯგუფი გეგმავს საქართველოში შემოსვლას.

არსებობს თუ არა ქართულ ფარმაცევტულ ბაზარზე უზარისხო პროდუქციის შემოსვლის საფრთხე? ამის შესახებ For.ge ჯანდაცვის კონსულტანტს თინა ტურძილაძეს ესაუბრა.

— **ძართულ ფარმაცევტულ ბაზარზე უზარისხო პროდუქციის გავრცელების ალბათობა რამდენად მაღალია?**

— საქართველოში ფარმაცევტული ბაზარი უკონტროლოა, შესაბამისად, სუბსტანდარტულობის და კონტრფაქტულის პროდუქციის გავრცელების რისკებიც ძალიან მაღალია.

— **რას იტყვით ინდური კომპანიების ინტე-**

უზარისხო ინდური მედიკამენტების შემოსვლის საფრთხე გარდა

რესზე, რომელიც მსოფლიოს სწრაფად განვითარებად 17 ბაზარს შორისაა და, რომელიც სხვა ბაზრების ექსპანსიას ცდილობს?

— ინდური პროდუქცია ყველგანაა, მათ შორის, საქართველოშიც. ის, თუ რა ხარისხის ინდური პროდუქტი შევა ბაზარზე, ეს იმპორტორი ქვეყნის საზღვრებია, ვინაიდან ამას ინდოეთი ფაქტობ-

რივად არ აკონტროლებს. მსოფლიოში ფალსიფიცირებული წამლების 35% სწორედ ინდოეთზე მოდის, ის ამ მხრივ მაღალი რისკის მქონე სახელმწიფოა.

— **რა საფრთხე შეიძლება მოიტანოს საქართველოში აღნიშნული პროდუქციის გავრცელებამ და ამ პროდუქციით ქართული ბაზრის გაჯერების შედეგად იმატებს მედიკამენტების ფასი?**

— პრობლემა მართო ინდოეთში არ

არის, პრობლემა ჩვენშია, ვინაიდან, როგორც წესი, თითქმის ყოველთვის და ყველგან, ექსპორტი უფრო ნაკლებად, ან საერთოდ არ კონტროლდება, ვიდრე იმპორტი. იმპორტის დროს მიმღები ქვეყნის რეგულაციაა დომინანტი. ამიტომ, თუ დავუშვებთ უზარისხო პროდუქციას, მაშინ გამოგზავნიან უზარისხოს.

— **საფრთხის ასაცილებლად რისი გაკეთება შეუძლია ჯანდაცვის სამინისტროს?**

— არსებული კონფიგურაციის სარეგულაციო მოდელით და ზოგადად, შიდა რესურსით სამინისტრო გლობალური ბაზრის ამ გამოწვევებს ვერ უპასუხებს, მას დაეჭირდება ახალი სარეგულაციო მოდელი, სულ სხვა მეთოდებით, რომელიც უზრუნველყოფს კვალიფიციურ პროცედურებს. სამწუხაროდ, მარეგულირებელი რეზისტენტულია პროგრესული მოდელის, ეს გასაგებია - თავდაცვის ინსტიტუტია მათი მხრიდან, მაგრამ ეს მიუღებელია, ვინაიდან საზოგადოებას სჭირდება მკაცრად მიზანზე ფოკუსირებული რეგულაცია და არა რეგულაცია მარეგულირებლის ძალაუფლებისთვის.

— **თქვენი პროგნოზით, ქართულ ბაზარზე ჩინელები, რუსები, უკრაინელები, თურქები გამოჩნდებიან და ამ პროცესის შეჩერებაზე წარმოუდგენელია. რატომ იზიდავთ მათ ეს ბაზარი და რა რისკები გველის ამ მხრივ?**

— მსოფლიო ფარმაცევტულ ბაზარზე წამლის დანახარჯი ყოველწლიურად იზრდება, ზრდა განვითარებადი ბაზრების და გენერაციების ხარჯზე ხდება, ყველაზე სწრაფად იზრდება ჩინური ბაზარი, შემდეგ — ინდოეთის, ასევე, სწრაფად მზარდია რუსეთის, უკრაინის, თურქეთის ბაზრები. ეს ის ქვეყნებია, რომელთა გარემოცვაშიც ვართ. ისინი ყველგან შედიან, სადაც აკმაყოფილებენ სარეგულაციო მოთხოვნებს. გასაგებია, რომ პროდუქციის გაყიდვა იქ უფრო იოლია, სადაც არ კონტროლდება ბაზარი. ჩვენი ხომ ამ ქვეყნების რიგში ვართ.

— **და ბოლოს, რომელი ქვეყნის ფარმაცევტული პროდუქცია ითვლება უნაკლოდ და მათი მოხმარების შედეგად რამდენად უსაფრთხოა ჩვენი მომხმარებლის სიცოცხლე?**

— ფარმაციაში ყველაზე მკაცრი FDA-ს რეგულაციაა (ამერიკის), ამიტომაც ყველაზე გაბანტირებულია ამერიკული წამლების უსაფრთხოება და ეფექტიანობა. მკაცრი EMEA-ს და იაპონიის რეგულაციებიც. ჯერ კიდევ წინა ხელისუფლების დროს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ქვეყნების ნუსხა, რომელთა მარეგულირებლებს მაღალი სანდოობის გამო ნდობა გამოუცხადა და მათ მიერ შიდა ბაზარზე დაშვებული პროდუქცია ქართული ბაზრისთვისაც მისაღებად აღიარა. ზოგადად ეს სწორია, რომ შეზღუდული რესურსების მქონე ქვეყანამ რაციონალურად გამოიყენოს თავისი რესურსი, მაგრამ აქ სხვა ძალიან მნიშვნელოვანი ტექნიკური ხარვეზებია, რაც არ შეიძლება არ გასწორდეს. პრობლემაა ის, რომ უფრო პოლიტიკურია და მასში შეტანილ ზოგიერთ მარეგულირებელს საკუთარ ქვეყანაშიც არ ენდობიან.

მანანა ნოზაძე

ინტერესთა კონფლიქტი

„ხუდონჰისის“ საკითხზე ექსპერტებისა და დარგის სპეციალისტების მსჯელობა გრძელდება. „რედისონში“ გამართულ კონფერენციაზე ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის პროექტი ეკონომიკური და უსაფრთხოების კუთხით განიხილეს. კონფერენციას მონაწილე სტუმრების გარდა სააკითხით დაინტერესებული პირებიც დაესწრნენ.

პროექტის მოსალოდნელ ეკონომიკურ ეფექტებზე პრეზენტაცია ეკონომიკის საკითხთა ექსპერტმა ირაკლი ლექვინაძემ გამართა, უსაფრთხოების თემაზე კი თადარიგის პოლკოვნიკმა გიორგი თავდგირიძემ ისაუბრა. თავდგირიძე „ხუდონჰისის“ პროექტის განხორციელების შემთხვევაში რეგიონში უსაფრთხოებისა და თავდაცვისუნარიანობის ამაღლების აუცილებლობაზე საუბრობს და აღნიშნავს, რომ მესტიაში ერთი ქვეითი ბატალიონი მუდმივად უნდა იყოს.

კონფერენციაზე „ხუდონჰისის“ პროექტის მომხრეებსა და მოწინააღმდეგეებს შორის საკმაოდ ცხარე კამათი გაიმართა. ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის მომხრეები აცენტს საქართველოს ენერგოდამოუკიდებლობასა და ეკონომიკის განვითარებაზე აკეთებენ, მოწინააღმდეგეები კი ამტკიცებენ, რომ პროექტის განხორციელება არ ღირს, რადგან მას ეკონომიკურ სარგებელზე მეტად ეკოლოგიური და სოციალური პრობლემების შექმნა შეუძლია.

ეკონომიკის საკითხთა ექსპერტი ირაკლი ლექვინაძე მიიჩნევს, რომ „ხუდონჰისის“ პროექტი კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი მას შემდეგ გახდა, რაც რუსეთმა ენერგოპოლიტიკის ახალი დოქტრინა გამოაქვეყნა.

„დღეს საქართველოს არ აქვს საკმარისი ელექტროენერგია, გარკვეულ პერიოდებში იმპორტსაც ახორციელებს, ათვისებულია ჰიდრორესურსების მხოლოდ 18%, ამიტომ ამ პოტენციალის გამოყენება ძალიან მნიშვნელოვანია, ჩვენ თუ ამას არ გამოვიყენებთ, იგივე იქნება, აზერბაიჯანმა რომ უარი თქვას ნავთობის გამოყენებაზე.“

რა თქმა უნდა, აქ არის გარემოსდაცვითი საკითხები, ეკოლოგიური საკითხები, სოციალური ფაქტორები. თუ თემას პოლიტიკურ კონტექსტს მოვაცილებთ და სხვადასხვა ინტერესის მქონე ჯგუფები დაესხნებიან ამ საკითხს, ვფიქრობ, ადგი-

„ხუდონჰისის დილემა“ და სასოციალისტო პრეზენტაციები

ლობრივ მოსახლეობასთან დიალოგის პრობლემა არ იქნება,“ — განუცხადა for.ge-ს ირაკლი ლექვინაძემ. მისივე თქმით, „ხუდონჰისის“ პროექტზე გადაწყვეტილება სახელმწიფომ უნდა მიიღოს და ამით ეკონომიკურ განვითარებასა და ენერგოდამოუკიდებლობის ზრდას შეუწყოს ხელი.

ეკონომიკის დოქტორი, „გარემოს დაცვისა და მდგრადი განვითარების ქართული ცენტრის“ წარმომადგენელი დავით ადგიშვილი კი „ხუდონჰისის“ პროექტს მდგრადი განვითარების კუთხით განიხილავს და აცხადებს, რომ პროექტი მაშინაა გამართლებული, თუ ის სოციალური, ეკოლოგიური და ეკონომიკური ფაქტორების კვეთაზეა დაფუძნებული.

„ძალიან თვალნათელია სოციალური პრობლემები — საუკუნეების განმავლობაში არსებული სოციალური უნდა დაიშალოს, ფაქტობრივად, განადგურდეს, რადგან გადასახლება სულ სხვა შედეგებს იწვევს. უკვე დარღვეულია ადამიანის უფლებები, გაურკვეველია, რა კომპენსაციას მისცემენ ადგილობრივებს, სად გადაასახლებენ.“

პროექტს დასჭირდება 1500 ჰექტარი, რაც საქართველოს ტერიტორიისთვის არცთუ მცირე ნაწილია, მით უმეტეს, ამ რეგიონისთვის, იქ არის ტყე, საძოვრები, სახნავი და რა თქმა უნდა, კარმიდამოები სოფლის ინფრასტრუქტურით. ზიანდება ეკოსერვისები, რასაც მდინარე, ტყე წარმოშობს.

რაც შეეხება ეკონომიკურ მხარეს — მისი ღირებულება საქართველოს ენერგეტიკისთვის არის მიზერი. კომპანია იძლევა გარანტიას, რომ 134 მილიონ კილოვატ-საათის ენერგიას მიანვდის საქართველოს ენერგეტიკას, დანარჩენს თავად გაყიდის. 134 მილიონი კილოვატ-საათი საქართველოში ზამთრის პერიოდში მხოლოდ 4 დღის მოხმარებას შეადგენს. დღევანდელი ღირებულებით, პროექტი, საშუალოდ, ბიუჯეტისთვის წელიწადში 30 მილიონ ლარზე ნაკლებს იძლევა, რაც, დაახლოებით, ორი მცირე საწარმოს შემოსავალს უდრის,“ — განმარტავს for.ge-სთან დავით ადგიშვილი.

პოეტი ერეკლე საღლიანი კი აცენტს „ხუდონჰისის“ ალტერნატივებზე აკეთებს. საღლიანი მიიჩნევს, რომ უმჯო-

ბესი იქნება, თუ სვანეთში რამდენიმე შედარებით მცირე ზომის ჰესი აშენდება.

„შეიძლება ამ პრობლემის გადაჭრა ისე, რომ სოფლები არ აფეკროთ და სალოცავები არ ჩაფიროთ. იმ ენერგიის მისაღებად, რასაც ხუდონჰისი გამოიმუშავებს, მე როგორც ვიცი, 4-5 „ლაჯანურჰისის-ხელა“ ჰესია საჭირო, გავითვალისწინოთ ეს ყველაფერი. უნდა აღდგეს ნდობა მოსახლეობას, ენერგეტიკოსებსა და ინვესტორს შორის. ნუ ვიქნებით გამოზმული ერთ ინვესტორზე.“

დავსხდეთ, მოვილაპარაკოთ ისე, რომ არც ერთი სოფელი არ ჩაფიროთ, აშენდეს რამდენიმე ჰესი თუნდაც, მივდივართ ამ მსხვერპლზე სვანები, ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე ვაკეთებთ ამას. მაგრამ სვანეთს წყალქვეშ ვერავის ჩავაძირებთ, იმიტომ, რომ უსვანეთო საქართველო საქართველო აღარ არის,“ — აცხადებს ერეკლე საღლიანი.

მისივე თქმით, უნდა დაზუსტდეს „ხუდონჰისის“ პროექტის ფინანსური მხარე და გამჭვირვალე უნდა იყოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რა კონკრეტულ სარგებელს მიიღებს საქართველო და სვანეთის მცხოვრებლები.

„საქართველოს ინფრასტრუქტურული პროექტების ინიციატივის“ წარმომადგენელი ლევან კალანდაძე კი განმარტავს, რომ „ხუდონჰისის“ პროექტის ფინანსური ნაწილი საერთაშორისო ჯგუფის მიერ არის მომზადებული და ყველა დეტალი სათანადოდ არის განვირეილი.

„ყველა ფინანსური დეტალი არის განვირეილი, მაგრამ ეს არის პროექტის საიდუმლო ნაწილი, შესაბამისად, არც ერთ გარეშე პირს არ მიუწვდება ხელი ამ დოკუმენტზე ინვესტორისა და სახელმწიფოს გარდა. პროექტის გარკვეული ნაწილი, რაც ბიუჯეტს ეხება, გასაჯაროებულია. ფინანსური საკითხები კომპეტენტური საერთაშორისო ორგანიზაციების გაანგარიშებულია და მე პირადად არაფერთარი საფუძველი არ მაქვს, რამე ტიპის ეჭვი შევიტანო ფინანსური კვლევის ნაწილში,“ — აცხადებს ლევან კალანდაძე.

„საქართველოს ინფრასტრუქტურული პროექტების ინიციატივა“ „ხუდონჰისის“ პროექტზე მსგავსი ტიპის კონფერენციებს მომავალშიც გეგმავს.

მადლენა მაჭარაშვილი

ვითარება

თურქ ინვესტორს ფული შემოაკლდა?

ბოლო დროს საკმაოდ გაზვიადებული შეთხვევაა როდესაც უცხოელი კონტრაქტორები, ინვესტორები მათ ობიექტებზე დასაქმებულ საქართველოს მოქალაქე მუშებს დიდი დავიანებით, ზოგჯერ კი საერთოდ არ უნაზღაურებენ გაწეული შრომის საფასურს. ამას თან სდევს ალშოვითებული საპროტესტო აქციები, გაფიცვები, მეპატრონეებსა და ადმინისტრაციებს პასუხად გაზვიადებული ფრაზები აქვთ, — არ მოგწონთ შრომის პირობები, ანაზღაურება, წადით! ანდა მკვანე ტონით აფრთხილებენ პროტესტანტებს, თუ დროზე არ დაუბრუნდებით სამუშაო ადგილებს, იძულებული გაგხდებით კონკურსის გამოვაცხადოთ და თქვენს მაგივრად სხვები მივიღოთ. ხელი-სუფლება ცდილობს, ნაკლებად ჩაემბოს დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა დავაში. ამგვარ შემთხვევებში დასავლეთის ქვეყნებში წინა პლანზე გამოდიან პროფკავშირები, რომლებიც ძირითადად მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესების დამცველებად გვევლინებიან. ბოლო დროს მსგავსი ფუქციებისთვის თავისთავებზე აღება ჩვენმა პროფკავშირმა კავშირებშიც ითავებს და რამდენჯერმე — წარმატებითაც. ალბათ, ჩვენს მიერ მოყვანილ ფაქტებზე მოუწევს რო-

ბერტ პეტრიაშვილის ორგანიზაციას გარკვეული გარჯა, რადგანაც სხვა გამოსავალი ჯერჯერობით არ ჩანს.

რეგიონული მნიშვნელობის ჰესის „ფერვან ჰესის“ სამუშაოების საინვესტიციო ღირებულება 177 მლნ დოლარია. სამუ-

შაოების წარმოება დაეცა ტენდერში გამარჯვებული თურქულ კომპანია „ანდულუ გრუფის“ ერთ-ერთ წევრს „ნუროლ ჯორჯიას“, რომელმაც სამშენებლო სამუშაოებისათვის დაიქირავა 5 ადგილობრივი სუბკონტრაქტორი კომპანია. სწორედ ისინი აცხადებენ, რომ ობიექტებზე მომუშავე 100 პიროვნებას უკვე თვეების განმავლობაში არ მიუღია კუთვნილი ხელფასი.

ამ 5 კონტრაქტორი კომპანია იდან ერთ-ერთია კომპანია „კავკაზ ბეტონი“, სადაც აცხადებენ, რომ გამოუვალი ეკონომიკური მდგომარეობისა და ფირმიდან მუდმივი იგნორირების შედეგად, მათმა ერთ-ერთმა თანამშრომელმა პირდაპირ მშენებ-

რე ობიექტზე სცადა თავის დანვა. კომპანიების ერთობლივ განცხადებაში ნათქვამია, რომ მუშახელისათვის თვეობით გაუცემელი ხელფასების გამო, იძულებული არიან — შეაჩერონ სამშენებლო საქმიანობა.

არადა ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ „ფარვან ჰესიდან“ იგეგმებოდა უშუალოდ რეგიონის ელექტროენერგიით მომარაგების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება. ჰესის გამოშვებულ ელექტროენერგიის სიმძლავრე უნდა იყოს 78 მეგავატი, წლიური გამო-

მუშავების სიმძლავრე კი 420 მლნ კვტ/სთ. მუშა-მოსამსახურეთა და სუბკონტრაქტორი 5 ფირმის ხელმძღვანელთა სერიოზულ განცხადებებს ჯერაც არ გამოხმაურებიან როგორც ინვესტორი „ანადოლუ გრუფიდან“, ასევე მისი წევრი კომპანია „ნუროლ ჯორჯიიდან“.

უხელფასოდ დარჩენილი, აქციებისა და გაფიცვების გარდა, აპირებენ მათ ხელთ არსებული ყველა შესაძლებლობების გამოყენებას და დახმარებისათვის ხელისუფლებას, სამართალდამცავ ორგანოებს, სახალხო დამცველსა და პროფესიულ კავშირებსაც მიმართონ.

ზაზა ბილიშვილი

კაპალ გულში

წერტილოვანი ფრაზები

- რა ჯანდაბა გინდათ, გაგვაგებინეთ!!!
არა რა?! წაცების გაბლატავებისთვის, ეს ვითომ ახალი, არა და კარგად ნახმარი მთავრობა, ღირსი არ არის, დაამხო?!!!
- ამას გარდა ბევრი მიზეზიც არსებობს: 22 000 მოწმე საფრთხეში ჩააგდო, ღირსებაშეღასულ საზოგადოებას ყოველდღეს სულში აფურთხებს, საოქალაქო დაპირისპირების რეალურ საფრთხეებს ქმნის და რა ვიცი კიდევ — ათას იდიოტობას სჩადის, მაგრამ ე.წ. მოდულის შენობის წინ „უკრაინულად“, ნაც-ნაბიჭვრების მხრიდან საბურავების დაწვამ, თუთბერიძის შეურაცხყოფამ და ონიანის გიაროთი გამოშვებამ...
- უკვე „ვ ს ი ო ო“ ...
- რა ჯანდაბა გინდათ, გაგვაგებინეთ!
- პირველყოფილი უფლებადამცველები — ზეზუა ხატიაშვილი VS მზია თუთბერიძე!
- ისე, რა მაგარი ხელისუფლება გყავს. ერთი რეზინა დაწვეს და ონიანი მაშინვე გამოუშვს. აბა იანუკოვიჩივით ხომ არ დაანგრევინებდნენ თბილისის ცენტრს და დაშლიდნენ საქართველოს!
- გენაცვალეთ სახელმწიფოებრივ აზროვნებაში (ვაი თქვენს პატრონს).
- რაზე მცინება იცით? არა და რა მაციწებს...
- სერიოზული სახეებით, რომ გვმოძღვრებენ — ობოზიცია — პოზიცია... არ ვიცნობდეთ მაინც.
- ონიანი თავისუფალია, თუთბერიძეს კუდი მოსძვრა, ირმა ნადირაშვილი — აბანოშია გაუმარჯოს დამოუკიდებელ საქართველოს! გაშაააა...
- ლამის რუსებს ვთხოვო ერთი 200 მეტრი (ასლა, ქვეტექსტებით და ეჭვებით არ დაუწყოთ, ჩემს ტექსტს თვალყურს უყრით), ქუთაისში პარლამენტს შემოვარტყათ მაშინ, — შიგ, რომ არიან და აღარასოდეს გამოუშვებ... „პერედაჩს“ არ მოვაკლებთ.
- თავისუფლება ზონდერებს!
- შევევით, ვაბშერ რა გინდათ მაგ ხალხისგან?
- ასლა რომ სალხი ვვარგოდეთ, უნდა ავიღოთ მაგალითი უკრაინისგან. აშშ ვერაფერს იტყვის, მაგათი მოწყობილია და იმიტომ. ჰოდა, უნდა დადგეს ერი. შესძახოს არაფრისგამკეთებელ მთავრობას, რომ შექმნას კომისია და აჩქარებული წესით გამოიძიოს საქმეები. უმაღლესი მთავრობა ნაცუძრობა.

ამოკრება
ბიბა ბაბარიძე

მომავალ კვირაში თბილისში რუს ექსპერტთა და მეცნიერთა ჯგუფი ჩამოვა, რომლებიც ქართველ კოლეგებთან რუსულ-ქართული ურთიერთობების პერსპექტივებს განიხილავენ. „ინტერპრესნი-უსი“ ამ ჯგუფის ერთ-ერთ წევრს, რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის დირექტორს, რუსეთის საერთაშორისო საქმეთა საბჭოს სამეცნიერო საბჭოს წევრს ვი-ტალი ნაუშკინს ესაუბრა.

— ბატონო ვიტალი, იმის გათვალისწინებით, რომ ბოლო 20 წლის განმავლობაში რუსულ-ქართული ურთიერთობები საკმაოდ რთული იყო და 2008 წლის აგვისტოს შემდეგ კიდევ უფრო დამძიმდა, თქვენი აზრით, როგორი შეიძლება იყოს რუსულ-ქართული ურთიერთობების დღის წესრიგი?

— ჩემი აზრით, ეს დღის წესრიგი შეიძლება ეფუძნებოდეს იმ რეალურ ძვრებს, რომლებიც ორი ქვეყნის ურთიერთობებში უკვე მოხდა. მსხვერპლობაში მაქვს რუსულ ბაზარზე ქართული პროდუქციის შესვლა, სატრანსპორტო მიმოსვლის აღდგენა, ვიზების გაცემის გამარტივება და, რაც მთავარია, ურთიერთობებს შორის კლიმატის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, რისი წარმოდგენა ერთი წლის წინაც კი, შეუძლებელი იყო.

ვფიქრობ, რომ დაიწყო გარკვეული პროცესი. უდავოა, მას არ შეუძლია გადანაცვით მთავარი და ყველაზე საკვანძო საკითხები, რომლებიც ორი ქვეყანას აქვს და რომლებიც აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის პრობლემებს უკავშირდება.

ვფიქრობ, არ არის საჭირო მხოლოდ ამ საკითხებით შემოფარგვლა და თვალების იმაზე დახუჭვა, რომ ამ საკითხზე მხარეებს განსხვავებული შეხედულებები აქვთ. გასაგებია, რომ საქართველო არ შეეგუება ტერიტორიების დაკარგვას და არ შეუძლია აღიაროს მათი დამოუკიდებლობა, მაგრამ ისიც ასევე გასაგებია უნდა იყოს, რომ რუსეთი მათ აღიარებას არ გეგმავდა, მაგრამ 2008 წლის აგვისტოს შემდეგ გარკვეულ ვითარებაში აღიარა ამ ორი ტერიტორიის დამოუკიდებლობა; ახლა უკან ვერ დაიხვეს. მიუხედავად ამისა, ამ პრობლემების გადანაცვლების შესაძლებლობების განხილვა შეიძლება.

ჩემი აზრით, უწინარესად, ალბათ, შესაძლებელია იმაზე მსჯელობა, თუ რა ვითარებაში შეიძლება მიიღოს რუსულმა საზოგადოებრივმა აზრმა ასეთი პოზიცია — თუ ოდესმე სამხრეთ კავკასიის რესპუბლიკები ერთმანეთს იმდენად დაუახლოვდებიან, იმდენად აღარ ექნებათ ერთმანეთის შიში, დაივიწყებენ იმ პრობლემებს, რომლებიც ისინი ერთმანეთისგან გაყოფენ, შესაძლებლად ჩათვლიან კონფედერაციული მოწყობის საფუძველზე ერთმანეთთან ისევე ისე დაახლოვებას, რაც იმის ნაწილობრივ აღდგენად აღიქმება, რაც მანამდე იყო, ეს რუსული საზოგადოებრივი აზრისთვის მისაღები იქნება. მე ახლა ვსაუბრობ საზოგადოებრივ აზრზე, რაზეც ექსპერტებმა შეიძლება იმსჯელონ.

თუ ხვალ საქართველოს, აფხაზეთს და სამხრეთ ოსეთს კვლავ ერთად ყოფნა მოუწევდათ, არა აქვს მნიშვნელობა რა ფორმით, ამ პროცესში რუსეთი არ ჩაერევა. თუ მათ შემოუერთდებიან სომხეთი და აზერბაიჯანი და მათიანი ყარაბაღის პრობლემას გადანაცვლებენ, რუსეთი მხოლოდ მიესალმება.

— უკაცრავად, ბატონო ვიტალი, თქვენ საქართველოს კონფედერაციულ მოწყობაზე საუბრობთ, თუ მთლიანად სამხრეთ კავკასიის ფედერაციულ თუ კონფედერაციულ მოწყობაზე?

— მნიშვნელობა არა აქვს, კავკასიის ფედერაცია იქნება ეს, თუ — ქართული სახელმწიფო ახალი ფორმით ფედერაციის თუ კონფედერაციის საფუძველზე. ეს რუსეთმა კი არა, ამ ტერიტორიაზე მცხოვრებმა ხალხმა უნდა გადანაცვლოს. საქართველომ

აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთისთვის მიმზიდველობა დაკარგა. რატომ არ შეიძლება განვიხილოთ სიტუაცია, როცა, შესაძლოა, ვითარება ძირითადად შეიცვალოს. ამ საკითხზე აზრთა გაცვლა-გამოცვლა შესაძლებელია. დასავლეთის ზოგიერთი ქვეყნები იმავე აფხაზეთთან ამყარებენ ეკონომიკურ ურთიერთობებს და თანამშრომლობენ მასთან. ვითარება იცვლება, თავად საქართველო იხრება იმისკენ, რომ აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან თავიდან ააგოს ურთიერთობები და ამ გზით მიაღწიოს ამ ტერიტორიებზე სუვერენიტეტის დაბრუნებას.

მეორე — არსებობს გარკვეული ფორმულები. ამგვარი კონფლიქტების მაგალითებზე ჩვენ ვიცით — თუ არსებობს კეთილი ნება, რომ რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობები კონსტრუქციულად განვითარდეს, ვფიქრობ, საექსპერტო დონეზე ისინი უნდა იქნას განხილული. ჩვენ ხომ პოლიტიკოსები არ ვართ, ჩვენ ექსპერტე-

თუ საქართველოს, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს კვლავ ერთად ყოფნა მოუწევდათ, არ აქვს მნიშვნელობა რა ფორმით, ამ პროცესში რუსეთი არ ჩაერევა

ბი ვართ და რატომ არ შეიძლება ვისაუბროთ ამგვარ, გადადებულ საკითხებზე, თუ სიტუაცია იმგვარია, რომ მათი დიპლომატიური გზით გადაწყვეტა შეუძლებელია. მხარეები შეურიგებელ პოზიციებზე დგანან, მსხვერპლობაში მაქვს, ერთი მხრივ, აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი და, მეორე მხრივ, საქართველო. ასეთ სიტუაციაშიც კი საჭიროა გადადებულ საკითხებზე საუბარი. გადა-

დებულმა საკითხებმა არ უნდა შეუშალოს ხელი რუსეთსა და საქართველოს შორის ნორმალური ურთიერთობების განვითარებას. ჩვენ გვაქვს ეკონომიკური ინტერესები, გვაქვს გარკვეული კონფესიური და ცივილიზაციური სახელოვე. ჩვენ გვაქვს ერთი საფრთხეები, იგივე ექსტრემიზმის საფრთხე, რომელიც სამხრეთიდან მოდის. სამხრეთის მიმართულებაზე არსებობს ექსტრემიზმის ტალღის საფრთხე, რომლის დროსაც, შესაძლოა, საფრთხეში აღმოჩნდეს მართლმადიდებელი მოსახლეობა. ამგვარი საფრთხე კიდევ უფრო გაიზრდება ავღანეთიდან ამერიკელების გასვლის შემდეგ. ამიტომ, რატომ არ შეიძლება ვიფიქროთ იმაზე, რომ ერთობლივად გავუწიოთ წინააღმდეგობა ამგვარ საფრთხეებს?

ასე რომ, არსებობს სივრცე ამგვარი საკითხების განხილვისათვის და არ უნდა ვიფიქროთ იმაზე, რომ ექსპერტებს პოლიტიკოსების ჩანაცვლება შეუძლიათ.

— აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის თემას ჩვენ კიდევ დაეფუძნებოდით. საქართველოს ახალმა ხელისუფლებამ არაერთხელ განაცხადა, რომ ქვეყანას გაკეთებული აქვს ევროპული არჩევანი. ვაშინგტონში ვიზიტისას საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა განაცხადა, რომ „საქართველო თავის ევროპულ არჩევანს არ გადახედავს“. უკრაინაში განვითარებული პროცესების შემდეგ, მას შემდეგ, რაც რუსეთმა აიძულა უკრაინა, უარი ეთქვა ევროკავშირთან შეთანხმების ხელმოწერაზე, რასაც კიევში ტრაგიკული პროცესების განვითარება მოჰყვა, საქართველოსთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კითხვა ასეთია — ამ ეტაპზე, საგარეო დონა, როგორ პოლიტიკას გაატარებს კრემლი საქართველოსთან ურთიერთობაში?

— დავინყებ იმით, რომ მე არ ვსაუბრობ კრემლის სახელით და წინასწარმეტყველი არ ვარ. მე ანალიტიკოსი და პოლიტოლოგი ვარ და ამიტომ, შემიძლია, გითხრა, რომ კატეგორიულად არ ვეთანხმები უკრაინის პროცესების თქვენეულ შეფასებას. მიმაჩნია, რომ რუსეთს აბსოლუტურად არაფერი არ გაუკეთებია, რომ უკრაინისთვის რაიმეში შეეშალა ხელი.

დღეს ამ თემაზე საუბარი მქონდა ამერიკელ კოლეგებთან. თუ შევადარებთ ერთმანეთს, როგორ იქცეოდა რუსეთი და დასავლეთი უკრაინაში, ორ ძალიან განსხვავებულ სურათს მივიღებთ.

რუსეთი არ ჩარეულა კიევის პროცესებში. უკრაინაში არ ყოფილან ჩვენი აგიტატორები, მშვიდად იქცეოდა ჩვენი პრესა, ოპოზიციის მიმართ მტრული განცხადებები არავის გაუკეთებია. მეტიც, ტიმოშენკო იმითმ დაზარადა, რომ თავის დროზე რუსეთთან გაზის მიღებაზე შეთანხმება გააფორმა. პარადოქსალურია, მაგრამ

ეს ხომ ფაქტია. ამიტომ ვერ დაგეთანხმებით, რომ რუსეთმა უკრაინის მოვლენებში მონაწილეობა მიიღო. ჩვენი ელჩი უკრაინაში ზურაბოვი საერთოდ არსად ჩანდა, მისი ხმაც კი არავის გაუგონია.

ერთადერთი რაც იყო, გახლდათ ის, რომ რუსეთი უკრაინას დახმარებას ჰპირდებოდა. ამას ხომ დასავლეთიც აკეთებდა. დასავლეთი დღეს ჩვენ გვეუბნება — მოდით, ერთად დავესმაროთ უკრაინას. ალბათ, ასეც იქნება, როცა 25 მაისის არჩევნების შემდეგ უკრაინას ლეგიტიმური პრეზიდენტი ეყოლება.

ამის გარდა, ერთადერთი, რაც რუსეთ-

მა გააკეთა, იყო ის, რომ დროებით დახურა უკრაინასთან საზღვარი. დიას, რუსეთმა თქვა — თუ უკრაინა გააფორმებს ევროკავშირთან შეთანხმებას, რუსეთი დაიცავს თავის ბაზარს და შეცვლის საბაჟო წესებს რუსეთ-უკრაინის საზღვარზე. სხვაგვარად რუსეთში უკრაინის გავლთი ევროპიდან შემოვიდოდა საქონელი და რუსეთის ბიუჯეტი გადასახადების სახით საკმაოდ დიდ შემოსავალს დაკარგავდა.

— რაც შეეხება ჩემი კითხვის მეორე ნაწილს?

— ვფიქრობ, რომ უკრაინული მოვლენები რუსეთის მიერ საქართველოს მიმართ გასატარებელ პოლიტიკაზე არანაირად არ აისახება. მსხვერპლობაში მაქვს ის, რისი გაკეთებაც საქართველოს სურს. საქართველო ხომ არა დგას იმგვარი არჩევანის წინაშე, როგორი არჩევანიც უკრაინას ჰქონდა — საბაჟო კავშირი ან ევროპასთან ურთიერთობების გაღრმავება. რამდენადაც მესმის, ევროპულ ვექტორთან დაკავშირებით საქართველოს პოზიცია ერთმნიშვნელოვანია. ავეთეთ და შეგერგოთ. ვინ შეგიშლით ხელს? ერთადერთი, რაც არ მოსწონს რუსეთს, ეს საქართველოს ნატოში გაწევრების იდეაა. ამაში გასაკვირი არაფერი უნდა იყოს, ვინაიდან რუსეთს არ სურს, რომ მის საზღვრებთან ახლოს გაჩნდეს ნატოს ბაზები. ცხადია, რომ ამგვარი პერსპექტივა რუსეთს არ შეიძლება მოსწონდეს.

— თქვენი აზრით, როგორ აისახება უკრაინული პროცესები პოსტსაბჭოთა სივრცეში რუსეთის საგარეო პოლიტიკაზე?

— ჯერ ამის თქმა ძნელია. ახლა ტაიმაუტია აღებული. ყველა იმას აკვირდება, თუ რით დასრულდება უკრაინაში დაწყებული პროცესები. ვფიქრობ, რომ მოხდება პირიქით, გაძლიერდება საბაჟო კავშირი და გაძლიერდება რუსეთ-ბელორუს-ყაზახური ევრაზიული კავშირი. ჯერ უკრაინის გარეშე, რადგან ჩვენ არ ვიცით, ვინ მოვა უკრაინის ხელისუფლებაში არჩევნების შემდეგ.

ჩვენ გვაქვს ერთი სერიოზული პრობლემა, რომელიც უკრაინაში განვითარებული პროცესების შედეგად გაჩნდა და არა პოლიტიკურ, არამედ ეკონომიკურ ხასიათს ატარებს. რუსული წარმოება, მათ შორის სამხედრო წარმოება დამოკიდებულია უკრაინის სანარმოებში დამზადებულ დეტალებზე, ძრავებსა და სხვადასხვა სახის ნაწარმზე. შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ, თუ უკრაინა სწრაფი ტემპით დაიწყებს ევროკავშირთან დაახლოვებას, ჩვენ იძულებული ვიქნებით, მივიღოთ პროტექციონისტული ზომები და, ალბათ, დავინყებთ იმ ნაწარმის რუსეთში შექმნას, რომელსაც უკრაინის ქარხნები ქმნიან და ჩვენს სანარმოებს ამარაგებენ. ასეთ შემთხვევაში უკრაინაში სანარმოები დაიხურება. ეს ნორმალური და ბუნებრივი პროცესია.

— ანუ მიიჩნევთ, რომ კიევში განვითარებული დრამის მიუხედავად, ევრაზიული კავშირის შექმნის იდეა კვლავ კრემლის დღის წესრიგის აქტუალური თემაა?

— დიას, სწორედაც რომ ასე ვფიქრობ. უკრაინასთან თუ უკრაინის გარეშე ევრაზიული კავშირის შექმნა გაგრძელდება.

— ქართული წარმოშობის რუსი მწერლის ბორის აკუნინის აზრით, „უკრაინაში განვითარებული მოვლენების გამო პრეზიდენტი პუტინი ძალიან შეშინებულია. შიში კი ცუდი მრჩეველია.“ რამდენად დიდია ყირიმის გამო უკრაინასა და რუსეთს შორის სამხედრო დაპირისპირების ალბათობა?

— ამგვარი ალბათობა ნულის ტოლია. რუსეთი მკაცრად იცავს იმ შეთანხმებებს, რომლებიც ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებთან იყო მიღებული მათი საზღვრების აღიარების საკითხებში.

მიაქციეთ ყურადღება იმას, რომ 2008 წლის აგვისტომდე სამხრეთ ოსეთი მოსკოვისაგან ამ რეგიონის რუსეთის შემადგენლობაში მიღებას და ჩრდილოთ ოსეთთან გაერთიანებას ითხოვდა, მაგრამ მოვლენათა განვითარების ასეთ სცენარს რუსეთი კატეგორიულად გამოირიცხავდა სწორედ იმიტომ, მოსკოვი ცნობდა რუსეთსა და საქართველოს შორის აღიარებულ საზღვრებს.

დღეს ჩვენ ყირიმი იმის გამო გვანუხებს, რომ იქ ირღვევა რუსი მოსახლეობის უფლებები. ამ საკითხის მოსაგვარებლად განიხილება პოლიტიკური პარამეტრები ჩვენი თანამემამულეებისა და ერთმორწმუნე რუსი მოსახლეობისათვის დახმარების აღმოსაჩენად და ეს ნორმალურია. თუ ეს ხალხი მოისურვებს რუსეთში საცხოვრებლად გადასვლას, მათ სახელმწიფო მატერიალურად დაეხმარება. აკუნინი შესანიშნავი მწერალია. მე იგი ძალიან მიყვარს, ჩვენ ერთ უმაღლეს სასწავლებელში ვსწავლობდით. ვერ გეტყვით, შესაძლოა, იგი საკმარისად გამოიჩინებული არ იყო, როცა ამგვარი რამ განაცხადა, ანდაც თავს ცუდად გრძნობდა.

— მართლსაწინააღმდეგო რიცხვებში პრეზიდენტი კარასინ-გაშვიძის რიგით მე-8 შესვენდა გაიმართება. არაერთხელ ითქვა, რომ ამ შესვენდაზე მხარეთა წარმომადგენლები რუსეთისა და საქართველოს პრეზიდენტების შეხვედრის შემდეგ შეხვედრის შესაძლებლობას განიხილავენ. საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ თუ ამგვარი შესვენდა მართლაც გაიმართა, მასზე ქართული მხარე პრეზიდენტ პუტინის წინაშე ყველაზე რთული აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის პრობლემურ საკითხებს დააყენებს. თქვენი აზრით, რამდენად მზადაა დღეს რუსული მხარე, ქართულ მხარესთან განიხილოს აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთთან დაკავშირებული საკითხები?

— სოჭში რუსეთის პრეზიდენტმა ქართულ კოლეგასთან საგარეო ურთიერთობებზე განაცხადა — „რატომაც არა“, ეს ნიშნავს, რომ იგი ამგვარი შესვენდისთვის ღიაა. ვფიქრობ, რომ ამგვარი შესვენდა დიპლომატებმა კარგად უნდა მოამზადონ. მაგრამ, თუ რომელიმე მხარე, რუსული ანდაც ქართული შესვენდის გამართვამდე წინაპირობებს დააყენებს, ჩემი აზრით, ამგვარი მიდგომა მიუღებელია. სწორიც არ იქნება საკითხის ასე დაყენება.

კოზა განდელიანი

© პირტუალობა თუ რეალობა?

მიხეილ სააკაშვილი 2007 წლის ნოემბერში განვითარებულ მოვლენებს იხსენებს. ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის გადაცემა „არჩევანში“ მან განაცხადა, რომ ნოემბრის მოვლენების განვითარებამდე, მას დსთ-ს ერთ-ერთი ქვეყნის ლიდერმა უთხრა, რომ ბადრი პატარკაციშვილი სიტუაციის არევის ცდილობდა. სააკაშვილი ამბობს, რომ ფედერალურმა საგამოძიებო ბიურომ საქართველოს ხელისუფლებას გამოუგზავნა შეტყობინება, რომ „ფე-ეს-ბეს“ ლიდერები და „კანონიერი ქურდები“ ერევანში ჩავიდნენ ბადრი პატარკაციშვილის დასახმარებლად.

როგორც ცნობილია, მაშინ პროკურატურამ ოპოზიციის ლიდერების და ბადრი პატარკაციშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა ბრალდებით — „შეთქმულება სახელმწიფოს წინააღმდეგ“. მაშინ ერთ-ერთი მთავარი მტკიცებულება პატარკაციშვილის მიერ გაკეთებული განცხადება და საპროტესტო აქციაზე სიტყვით გამოსვლა იყო. მიმართავს თუ არა ბიზნესმენის ოჯახი სააკაშვილის წინააღმდეგ პროკურატურას, ეს ამ დრომდე უცნობია. ჩვენ შევეცადეთ პატარკაციშვილებთან დაკავშირებას, თუმცა, ეს შეუძლებელი აღმოჩნდა.

სააკაშვილის ბრალდებას ბიზნესმენის ოჯახის ახლობელი გია ხუხაშვილი პასუხობს, რომლის განცხადებით, მიხეილ სააკაშვილი თავის პრობლემებს ყოველთვის შეთქმულების თეორიას აბრალებდა. ხუხაშვილი იმედოვნებს, რომ ცრუ დასმენის ბრალდებით პატარკაციშვილების ოჯახი მიმართავს პროკურატურას, დაიწყოს გამოძიება სააკაშვილის წინააღმდეგ.

„ეს, რომ მოგონილი თემებია, თვითონაც კარგად იცის. საერთოდ, სააკაშვილის განცხადება იმდენად არასერიოზულია, რომ რთულია კომენტარის გაკეთება. თუ კი ასეთი დანაშაულის შესახებ ჰქონდა ინფორმაცია სამი თვით ადრე, რატომ არ დაიჭირეს მაშინ პატარკაციშვილი? პროკურატურაც და სასამართლოც მის ხელში იყო.“

ყველას გვახსოვს 2007 წელს ნიკა გვარამიას გამოსვლები, სატელევიზიო სისხლის სამართლის საქმე იკერებოდა ე.წ. გადატრიალებაზე. თუ საქართველოს წინააღმდეგ ერევანში რამე იგეგმებოდა, მას სრული უფლება ჰქონდა, დაეპატიმრებინა ეს ხალხი. მაგრამ, ეს არ გაუკეთებია და წლების შემდეგ ზღაპრებს ჰყვება.

თუ ვინმემ ჩაიდინა დანაშაული 2007 წელს, ეს თვითონ სააკაშვილი იყო. როგორც ჩანს, მას აქვს შიში იმისა, რომ ამ ყველაფერს გაუხსენებენ. იცის, რომ მის წინააღმდეგ ერთ-ერთი მთავარი ბრალ-

გადატრიალება — უმტკიცესესი ბრალდება

დება ეს იქნება. ამიტომ, ასლა ცდილობს, კონტრშეტევა განხორციელდეს ამ ინფანტილური სისულელეებით“, — აცხადებს გია ხუხაშვილი.

მაშინ პატარკაციშვილთან ერთად სახელმწიფო გადატრიალებაში, ჯაშუშობაში, ფულის გათეთრებაში და „ქურდულ სამყაროსთან“ კავშირში ბრალი ედებოდა რეჟისორ გოგა ხაინდრავას, თუმცა, ამის მიუხედავად ის არც ერთხელ არ ყოფილა დაკითხული.

მისივე თქმით, ის მიმართავს პროკურატურას, რომ გასაჯაროვდეს ყველა ის მასალა, რის საფუძველზე გენერალურმა პროკურატურამ ოპოზიციის ლიდერების წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა.

„7 მუსლით აღძრა ჩემს წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე. მაგრამ არც ერთხელ არ დაგუკითხივართ. 5 წელი ჰქონდათ იმისთვის, რომ დაემტკიცებინათ ჩემთვის სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობა, ჯაშუშობა, ფულის გათეთრება, „ქურდულ სამყაროსთან“ კავშირი და ა.შ. ბევრი დრო ჰქონდათ ამის დასამტკიცებლად, მაგრამ ეს იყო ტყუილი, ეს იყო პოლიტიკური დევნის კლასიკური ნიმუში.“

მაგათ და ე.წ. ვეროპული ღირებულე-

ბების პოლიტიკოსებს ვაჩვენებ რას ნიშნავს პოლიტიკური დევნა, ვანო მერაბიშვილია პოლიტიკური დევნის ობიექტი, თუ მე ვიყავი პოლიტიკური დევნის ობიექტი მთელი ამ წლების განმავლობაში?! პირობას ვაძლევ მისეილ სააკაშვილს და ნიკა გვარამიას, რომელიც გახლდათ ფილმის „ნომებრიდან- ნომებრამდე“-ს ავტორი, რომ ერთმანეთს სასამართლოში შევხვდებით“, — ამბობს გოგა ხაინდრავა.

ჯაშუშობაში ბრალს სდებდნენ საპარლამენტო უმრავლესობის წევრს ლევან ბერძენიშვილს. როგორც ბერძენიშვილი ამბობს, ბრალდება იმდენად უსუსური იყო, რომ საქმის გამოძიებას აზრი არ ჰქონდა, რადგან არ არსებობდა მტკიცებულება.

„არავის არასოდეს არ გამოვუძახებიათ დაკითხვაზე, არავინ არასოდეს არ დაკითხულა. ან უკვე ყოფილმა პრეზიდენტმა თქვა, რომ ბერძენიშვილი მწუხრით იყო მიბმული. არავის არ დაგუკითხივართ და თუ მხოლოდ თავისი თავი დაჰკითხეს, არ ვიცი. 5 წელი ჰქონდათ იმისათვის, რომ დაგვეკითხეთ. სააკაშვილი იურისტი და იცის, რომ კაცი თუ დამნაშავეა, უნდა დაჰკითხო“, — ამბობს for.ge-სთან საუბრისას ლევან ბერძენიშვილი.

7 ნოემბრის აქციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი კახა კუკავა ამბობს, რომ სააკაშვილმა მტკიცებულება დოკუმენტურად უნდა დადოს, რადგან მან უმძიმესი დანაშაულის შესახებ ისაუბრა. იმ შემთხვევაში, თუ ყოფილი პრეზიდენტი ამ ბრალდებას ვერ დაამტკიცებს, მაშინ ცილისწამებისთვის მიხეილ სააკაშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე უნდა აღიძრას.

„ვარაუდებით ლაპარაკი შეუძლია ოპოზიციას, მაგრამ როცა ამას ქვეყნის ყოფილი ხელმძღვანელი ლაპარაკობს, ეს უკვე ძალიან სერიოზულია. მის ხელში იყო პროკურატურა, პოლიცია და სასამართლო — გამოეძიებინა. კანონის მიხედვით, როცა დანაშაულის შესახებ პირი განაცხადებს, უნდა აღიძრას სისხლის სამართლის საქმე. ამიტომ, როცა ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტი ამბობს, რომ მას ინფორმაცია აქვს დანაშაულის შესახებ, ის პროკურატურამ უნდა დაჰკითხო — ან დაადასტუროს ეს დანაშაული და დამნაშავეები დასაჯოს, ან ცილისწამებისთვის სააკაშვილი უნდა დასაჯოს“, — აცხადებს for.ge-სთან საუბრისას კახა კუკავა და აქვე დასძენს, რომ 7 ნოემბრის საპროტესტო აქციაში პატარკაციშვილის მონაწილეობა იყო უფრო ადამიანური, ვიდრე პოლიტიკური. მის ფულს აქციების ორგანიზებაში გარკვეული როლი არ შეუსრულებია.

„ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი მიხეილ მაჭავარიანი აცხადებს, რომ როცა ძალიან სერიოზული სპეცსამსახურები მუშაობენ, ძალიან ძნელია ამ ინფორმაციის დოკუმენტურად აღნუსხვა, მით უმეტეს, როცა საუბარია რუსეთის სპეცსამსახურებზე.

„ძალიან ბევრი ასეთი მოვლენა ხდება, მაგრამ ამის დოკუმენტური მტკიცებულება არ რჩება. თუ ვინმე ფიქრობს, რომ რუსეთის სპეცსამსახურები არ მუშაობდნენ, ან ახლაც არ მუშაობენ იმაზე, რომ საქართველოს სახელმწიფო დასუსტდეს, ძალიან ცდება“, — აცხადებს მაჭავარიანი.

კითხვაზე, თუკი ფედერალურმა საგამოძიებო ბიურომ საქართველოს ხელი-სუფლებას გამოუგზავნა შეტყობინება, რომ „ფე-ეს-ბეს“ ლიდერები და „კანონიერი ქურდები“ ერევანში ჩავიდნენ ბადრი პატარკაციშვილის დასახმარებლად, რატომ არ მოხდა პატარკაციშვილისა და მაშინდელი ოპოზიციის ლიდერების დაკავება, მაჭავარიანიც იმეორებს მიხეილ სააკაშვილის ფრაზას: „ხელისუფლებას მიღებული ჰქონდა განწყვეტილება, რომ, როდესაც საუბარი იყო პოლიტიკურ ლიდერებზე, ყოველთვის ყოფილიყო რაღაცა ტიპის ხელშეუხებლობა მათ მიმართ გამოყენებული.“

თამთა ძარჩავა

„მთავარი ქალაქელობა კი არა, მოქალაქეობაა“, მაგრამ...

ბრძანა თავის დროზე თბილისის უკანასკნელმა ტრუბადურმა გიზო ნიშნიანძემ და სწორედ მისი ხსოვნისადმი მიძღვნილ ტელეგადაცემაში გავიცანა ბიჭი სიხარულით.

ორ თბილისელს ერთმანეთის გასაცნობად მესამე შეუაკაცად არ სჭირდება! ესეც გიზოა და მარ-

თლაც იმ დღის მერე დაიწყო ჩვენი მეგობრობაც... მწერალი, პოეტი, მოცეკვავე, მსახიობი, ექსტრემალური სპორტსმენი, უღამაზეს მანდილოსანთა საზოგადოების ნებიერა, ერთი სიტყვით, ნიჭიერი კაცი და, რაც მთავარია, ჩვენი სათაყვანო თბილისის ერთ-ერთი კოლორიტი, მაგრამ მე ამ „ადრესში“ სხვა კუთხით მინდა იუბილარს შეგხედო...

„უძინართა მზეში“ (მის სხვა როლებზე შეგნებულად არ ვისაუბრებ) ისეთი პროფესიონალიზმით, როგორც არაპროფესიონალმა გიგი სიხარულიდემ შეასრულა როლი, თეატრალურის დიპლომიანი კი არა, სტანისლავსკის ბევრი ნაშეგირდალიც ვერ შეასრულებდა, რადგან იმ პროფესიონალიზმს, დამაჯერებლობას, რასაც გიგი სიხარულიდემ მიადგია ქართული კინემატოგრაფიის ერთ-ერთ შედევრში, მხოლოდ მსახიობის ოსტატობის ლექციებზე ვერ ისწავლი! მსგავსი როლების თამაში შეუძლებელია, ასეთი როლები თავად უნდა გქონდეს გაცდილი, ან ცხოვრებაში ნახა. ამისთვის ის „მცირე“ რამ არის საჭირო, რასაც „ქიციც“ რომ იცის და ქიცმაკურიც“ ჰქვია. ამ ცოდნას

კი, ვიმეორებ, მხოლოდ ფრიადზე სწავლით ვერ შეიძენ, რადგან ამ ყველაფერს საბოლოო ჯამში, კაცობა ჰქვია, რასაც უფროსი თაობის თბილისელები ქალაქის უბნებში, ქუჩაბანდებში გსწავლობდით, რის გარეშეც კაპიკია ნებისმიერი შემოქმედების ფასი...

გიგი სიხარულიდეს ერთი ჩვეულებრივი თბილისელი, გორანცოგელი ბიჭი იყო და ახლა 70 წლის კაცობას ულოცავს ამერ-იმერ საქართველოში მისი ტალანტის და კაცობის დამფასებელი საზოგადოება!

კაი ბიჭი თუ არ ყოფილხარ, კაი კაცი ვერ გახდები — ეს უკვე ჩემი ცხოვრებითი მშობილის, ანანია სალუქვაძის ნათქვამია და, თუთაშხიასი არ იყოს, „ასეა ეს“, ჩემო გიგი, და გილოცავ იუბილეს, ღმერთი გფარავდეთ და მრავალღაამიერ შენ და შენს ნაგრამს!

ჰოდა, როგორც „ის გიგი“ ეუბნები „იმ დათოს“ უძინართა მზეში, იმას „ეს დათო“ გიბრუნებ „ჩემს გიგის“ წერილის ბოლოს — ზომ იცი, შენი ძმა ვარ, ამას მე გეუბნები...

დათო მხმიძე

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

საბარტემელოს პროკურატურას განზრახული აქვს უახლოეს პერიოდში გამოაქვეყნოს ახალი მონაცემები ყოფილი პრემიერ-მინისტრის ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების ვითარებათა შესახებ. ზოგიერთი მონაცემებით, საქმის მასალებში ფიგურირებს აუდიოჩანაწერი ექსპრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის ხმით, რომელმაც ამ ცოტა ხნის წინათ დატოვა საქართველო. თბილისში სახელმწიფოს ყოფილი მეთაურის გამგზავრებას ქვეყნიდან უკავშირებენ მის შესაძლო მონაწილეობას წარსულში ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი პოლიტიკოსის გარდაცვალებაში.

ბრალდებანი მიხეილ სააკაშვილის მონაწილეობის შესახებ ექსპრემიერ ზურაბ ჟვანიას დალუპვაში კვლავ გაუღერდა საქართველოს ექსპრეზიდენტის გამოსვლის შემდეგ კიევიდან პირდაპირი ჩართვის დროს ტელეკომპანია „რუსთავი-2“-ზე. „იმ მიზეზების შესახებ, რამაც მიბიძგა დამეტოვებინა საქართველო, გულლიად ვიტყვი თავის დროზე“, — განაცხადა ექსპრეზიდენტმა. მისი გამოსვლა დაემთხვა პროკურატურის განცხადებას იმის შესახებ, რომ საქმე ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების ვითარებათა შესახებ „პრაქტიკულად გახსნილია“ და შედეგები უახლოეს პერიოდში გამოქვეყნდება.

სხვათა შორის, ზურაბ ჟვანიას თანამებრძოლები და უახლოესი მეგობრები ამტკიცებენ: მიხეილ სააკაშვილი ექსპრემიერის გარდაცვალებაში 2005 წლის თებერვალში მონაწილეობას არ ღებულობდა, ხოლო ყოფილი პრეზიდენტის ჩარევა გამოიძახა შემოიფარგლა მხოლოდ „მცდელობით, მიაფუჩეჩონ მომხდარის რეალური სურათი“ მიცვალე-

საქართველოს ხელისუფლება გეპირდება, რომ გახსნის ქსპრემიერის დაღუპვის საიდუმლოს

ბულის რეპუტაციის შენარჩუნების მიზნით.

როგორც ჩვენმა გაზეთმა გამოიკვლია, გამოძიებამ არ დაადასტურა ვერსია ჟვანიას მკვლელობის შესახებ, ოფიციალური მონაცემებით, „მსუთავი გაზით გაგუდული ექსპრემიერი და მისი მეგობარი, 22 წლის რაულ უსუპოვი იმყოფებოდნენ კონსპირაციულ ბინაში, ხოლო პროკურატურის მიერ ანონსირებული ახალი ცნობები შეეხება ამ საქმესთან დაკავშირებული ხმების ფალსიფიკაციას. ჩვენი მონაცემებით, სწორედ „ხმების ფალსიფიკაციის მცდელობა“ შეიძლება იყოს ექსპრეზიდენტისა და მისი უახლოესი

გარემოცვის დანაშაული, და არა ექსპრემიერის გარდაცვალებაში მონაწილეობა.

სახელმწიფო კანცელარიის ყოფილმა ხელმძღვანელმა და გარდაცვლილი პრემიერ-მინისტრის ახლო მეგობარმა პეტრე მამარაძემ ჩვენს გაზეთს განუმარტა, რომ მიხეილ სააკაშვილი და მისი უახლოესი გარემოცვა „ზურაბის გარდაცვალებაში უდანაშაულო არიან, მაგრამ როდესაც ტრაგედიის ადგილზე მივიდნენ, ისინი ყველაწინაირად ცდილობდნენ შეეცვალათ მომხდარის სურათი“.

საქართველოს ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის ყოფილმა სახელმწიფო მი-

ნისტრმა გიორგი ბარამიძემ, რომელიც ერთ-ერთი პირველი მივიდა იმ ბინაზე, სადაც დაიღუპნენ ჟვანია და უსუპოვი, თავის მხრივ, მოუწოდა პროკურატურას „შენწყვიტოს ლაყბობა და ჭორების გავრცელება“. „თუ აქვთ სათქმელი, ილაპარაკონ“, — განაცხადა ბატონმა ბარამიძემ ქართველი ჟურნალისტებისთვის მიცემულ ინტერვიუში. მან დაუმატა, რომ თუ მას ბრალს დასდებენ „ხმების ფალსიფიკაციაში“ დანაშაულის ადგილზე, მაშინ „მოუწევს უპასუხოს შეკითხვაზე, თუ კონკრეტულად რა მიზნით“ გააკეთა მან ეს. ბარამიძემ გადაკვრით აღნიშნა, რომ ამ შემთხვევაში მას შეუძლია გაამჟღავნოს გარდაცვლილი ჟვანიას ოჯახისთვის უხერხული სიმართლე. თავის მხრივ, გარდაცვლილი პრემიერის ძმამ, პარლამენტის წევრმა მმართველ კოალიცია „ქართული ოცნებიდან“ გოგლა ჟვანიამ ამ ირიბად ნათქვამებს „ბინაში იმყოფებოდნენ უნდა“ — ზურაბის მკვლელობის შესახებ სიმართლის დასაფარავად.

ჰინ იყო ზურაბ ჟვანია საქართველოსთვის

გადაუშვარბმლად შეიძლება ითქვას, რომ ზურაბ ჟვანია იყო უკანასკნელი წლების ქართული პოლიტიკის ერთ-ერთი ბურჯი. ცნადა, რომ გარდაცვლილი პრემიერის გარეშე არ იქნებოდა „გარდების რეგულაცია“ — თუ მიხეილ სააკაშვილი იყო ამ რეგულაციის სახე, ზურაბ ჟვანია იყო მისი გონებრივი ცენტრი. მონინა-ალმდეგეებიც კი აღიარებენ მის, როგორც ორგანიზატორისა და გამოცდილი პოლიტიკოსის, გასაოცარ ნიჭს.

დედაშინის ზურგზე

შირიშის მთავრობისა და პარლამენტის შენობაში შეიარაღებული ნიღბანმა ხალხმა ჩაიბნო ხელში

პირველად ამის შესახებ ინფორმაცია გაავრცელა ყირიმელი თათარი ხალხის მეჯლისის თავმჯდომარემ რეფატ ჩუბაროვმა. მოგვიანებით გაჩნდა ცნობა, რომ ესენი არიან მოძრაობა „ყირიმის რუსულენოვანი მოსახლეობის თავდაცვის“ წარმომადგენლები, სადაც შედიან ყოფილი სამხედროები, სამართალდაცვის ორგანოების ყოფილი ოფიცრები, სპეცსამსახურების ყოფილი თანამშრომლები. ავტონომიის პრემიერთან მოლაპარაკებაზე ჯერჯერობით შედეგი არ გამოიღო.

* * * რუსეთში დაჩაბრებით აღორ-ქინავს შირიშის საინფორმაციო პრემიერს, რომელთა ღირებულებაა 5 მილიარდი დოლარი

სია შეადგინეს ჯერ კიდევ იანუკოვიჩის დროს, ახლა კი, ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ, რუსეთის ფედერაციის ეკონომიკის სამინისტრომ დაიწყო მათი დამუშავება ნახევარკუნძულზე პრორუსული და სეპარატისტული განწყობილების ფონზე. კი. თუმცა, ბიზნესმენები არ ჩქარობენ დააბანდონ პროექტში თანხები, სანამ უკრაინაში სიტუაცია სტაბილური არ გახდება. ამავე დროს, ამერიკის შეერთებული შტატები და ევროკავშირი ქვეყანას სთავაზობენ თავიანთ ძალისხმევას მანამ, სანამ დაიწყებდნენ მისი ფულით მომარაგებას.

* * * ტილისკოვმა, კამაღინმა „აღმოაჩინა 517 ახალი პლანეტა, რომელიც პოტენციურად ხელსაყრელია სიცოცხლის შისანარუნებლად

„ოთხი მათგანი დაახლოებით 2,5-ჯერ უფრო დიდია დედამიწის მოცულობაზე და ისინი ბრუნავენ თავიანთი ვარსკვლავების გარშემო“, ნათქვამია „ნასას“ მოხსენებაში. ერთ-ერთმა პლანეტამ უკვე მიიღო სახელწოდება „კეპლერ-296 F“. თუმცა, მეცნიერებს ჯერჯერობით არ შეუძლიათ უზუსტად დაადგინონ, არის თუ არა იგი გაზის თუ დაფარულია ღრმა ოკეანით.

* * * მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები: კუბაში საიდუმლოდ გამსაგამოღო მიიღა რუსეთის სამხედრო სომალდო

არც თავისუფლების კუნძულის მხრიდან, არც ადგილობრივი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების ფურცლებიდან არ გაკეთებულია არანაირი განცხადება ამ ვიზიტის შესახებ, აღნიშნავს უცხოელი ჟურნალისტები. თუმცა, რუსეთის სომალდების შესვლას ადრე კუბის ნავსადგურებში ყოველთვის თან ახლდა საინფორმაციო გაშუქება.

საქართველოს კინოთეატრებში, შეიძლება, შეწყვიტონ ჩუსულ ენაზე ფილმების ჩვენება

საბარტემელო პირველად განსაზღვრავს კანონმდებლურად თავის ტერიტორიაზე ენების გამოყენების ნორმას. კონსტიტუციაში დამატებითი ცვლილების სახით იმის შესახებ, რომ ქვეყანაში სახელმწიფო ენები ქართული და აფხაზურია, პარლამენტი მიიღებს „კანონს ენის შესახებ“.

— კანონპროექტი ამჟამად ექსპერტიზაზე გაგზავნილია ვენეციის კომისიაში (ეს არის საკონსულტაციო ორგანო საკონსტიტუციო უფლების შესახებ, რომელიც 1990 წელს ევროსაბჭოსთან შეიქმნა — რმდ.), — განუცხადა ჩვენს გაზეთს კულტურის, მეცნიერებისა და განათლების საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ალექსანდრე ქანთარიაძე, — მაღე ჩვენ მივიღებთ შეფასებებს და კანონი მიღებული იქნება უკვე საგაზაფხულო სესიის დროს.

პარლამენტარმა მმართველი კოალიციიდან „ქართული ოცნება“ გვაცნობა, რომ არანაირი აკრძალვა რუსული ენის გამოყენებაზე საყოფაცხოვრებო სფეროში, როგორც ეს დაუშვა წინა ხელისუფლებამ, არ არის გაცხადებული. შეგახსენებთ, რომ სააკაშვილის დროს 2011 წელს უკვე იყო მცდელობა კინოთეატრებში ფილმების რუსულ ენაზე ჩვენების აკრძალვასთან დაკავშირებით.

— კანონმდებლურად ეს გაფორმებული არ ყოფილა, აკრძალვა არსებობდა საშინაო განკარგულების დონეზე ან გაუმჟღავნებელი აკრძალვის სახით, თანაც ცოტა ხნით, — განმარტა ქანთარიაძე.

მაგრამ თუ ამჟამად საქართველოს კინოთეატრებში ფილმების უდიდეს უმრავლესობას აჩვენებენ რუსულ ენაზე, ახალი წესების მიხედვით ეს დაუშვებელი აღმოჩნდება.

— კინოს უჩვენებენ ან ქართული თარგმანით, ან, რაც უფრო სავარაუდოა, ორიგინ-

ალის ენაზე ტიტრებით ქართულ ენაზე. ეს ცივილიზებული პრაქტიკაა, ყველა ქვეყანა ცდილობს დაიცვას თავისი ენა, — თქვა ქანთარიამ.

თბილისში ორი თანამედროვე კინოთეატრია — „რუსთაველი“ და „ამირანი“. აქ იშვიათად უჩვენებენ ფილმებს ინგლისურ ენაზე. ქართულ ენაზე ძირითადად უჩვენებენ ადგილობრივი წარმოების კინოებსა და უცხოურ მულტფილმებს. მსოფლიო კინემატოგრაფის ძირითადი ახალი ამბები შემოდის რუსულ ენაზე. მათი თარგმანა ან ტიტრების მორგება დიდი ხარჯია ადგილობრივი გამქრავებლებისთვის, რომლებიც ახლა ანგარიშობენ, თუ რა ხარჯი ექნება ენისადმი ახალ საკანონმდებლო მოთხოვნებს. ამან შეიძლება ბილეთების ღირებულების გაზრდასთან მიგვიყვანოს.

გამოყოფილ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში, რომლებსაც საქართველო „ოკუპირებულ ტერიტორიებს“ უწოდებს, მეორე სახელმწიფო ენად რუსული ითვლება. საქართველოს ახალი კანონმდებლობის თანახმად, ეს უკანონოა. ამავე დროს, თბილისი გვპირდება კონფლიქტების მოწესრიგების დროს დაიცვას აფხაზური და ოსური ენები. საქართველოს შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის დეპარტამენტის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრმა პაატა ზაქარეიშვილმა ჩვენს გაზეთს განუცხადა, რომ თბილისის პოზიციაა მისცეს გარანტია აფხაზურ და ოსურ ენებს ოფიციალურ დონეზე, დანარჩენ ენებს კი — უფლება „უზრუნველყონ ფუნქციონირების პირობები“.

ამავე დროს, ზაქარეიშვილი გვპირდება, რომ საყოფაცხოვრებო დონეზე რუსული ენისთვის ყველაფერი ნესრიგში იქნება.

— მე ხომ სრულიად მშვიდად ვლაპარაკობ ამ ენაზე, — თქვა ზაქარეიშვილმა.

ოპოზიცია არ არის დარწმუნებული, რომ

„ქართული ოცნება“ გარისკავს შეზღუდოს რუსული ენის გამოყენება კინოთეატრებშიც კი, რომ ალარაფერი ითქვას აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთზე.

— ჩვენ ვხედავთ, რომ საქართველოს ამჟამინდელი ხელისუფლება ყველაფერს უთმობს რუსეთის მხოლოდ კონსტრუქციული ურთიერთობების სახით, — განუცხადა ჩვენს გაზეთს პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ, დეპუტატმა ექსპრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის პარტიიდან „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ შოთა მალაშვიამ...

თბილისის გრიბოედოვის სახელობის რუსულ დრამატულ თეატრში, რომელიც თავის 168-ე სეზონს ატარებს, ჩვენს გაზეთს უთხრეს, რომ ახალი კანონი მათ არ შეეხება.

— სპექტაკლები მიმდინარეობს ანშლავით და მაყურებელთა უდიდესი უმრავლესობა ტიტულოვანი ერის წარმომადგენლები არიან. ჩვენ პოპულარიზაციას ვუწევთ არა მხოლოდ რუსულ კულტურას, არამედ რუსულ ენასაც, — გვითხრა კოლექტივის წარმომადგენელმა ნინო ნიოლანაძემ.

ექსპერტები ამჟამინდელ მთავრობას ურჩევენ ფრთხილად გადაწყვიტოს საკითხები რუსულ ენასთან დაკავშირებით. ცნობილი ენათმეცნიერი, ენის პალატის ყოფილი თავმჯდომარე ლევან ლეინჯილია აღნიშნავს, რომ რუსული ენა საქართველოში კვლავ რჩება ერთადერთი ურთიერთობის ენად იმის გათვალისწინებით, რომ ქვეყანა ინტერნაციონალურია. მისი სიტყვებით, კანონის მიღება მოითხოვს პარლამენტსა და სპეციალისტებს შორის სერიოზულ წინასწარ განხილვას.

ჩვენი ყოველდღიურ ცხოვრებაში ფართოდ დამკვიდრდა მობილური ტელეფონი და ინტერნეტი. ისინი ნამდვილად მეტად მოსახერხებელია და თითქმის მთლიანად შეცვალა ჩვეულებრივი ტელეფონები. თუ ინტერნეტის ზემოქმედებით სისხლის მიმოქცევა („ვაი-ფაი“) კომპიუტერული კავშირი სრულიად უზიფათოა (მისი ანტენის მიერ გამოსხივებული ტალღის სიძლიერე სულ ცოტა ათასჯერ მცირეა მობილური ტელეფონების ანტენიდან გამოსხივებულ ტალღის სიძლიერესთან შედარებით), მაგრამ მოსახლეობისთვის ნაკლებად არის ცნობილი ის ზიანი, რომელიც მობილური ტელეფონის ხანგრძლივმა ხმარებამ შეიძლება ჩვენს ჯანმრთელობას მოუტანოს.

ცნობილია, ამ სისხლის ელექტრომაგნიტური გამოსხივება ძალზე უარყოფითად მოქმედებს ნერვულ სისტემაზე, იწვევს გულსისხლძარღვთა სისტემისა და ნივთიერებათა ცვლის ფუნქციების მოშლას. ელექტრომაგნიტური ველის ადამიანზე ხანგრძლივი ზემოქმედება იწვევს ტვინის და ნერვული სისტემის უჯრედების სიკვდილს ან მის კიბოს უჯრედებად გარდაქმნას.

კიბოს წინააღმდეგ მებრძოლმა მსოფლიოში ცნობილმა ექსპერტმა, ნეიროქირურგმა, პროფესორმა **ვინი კურანმა** გაანალიზა 100-ზე მეტი ნაშრომი და აღმოაჩინა **„მიშენელოვანი დასაბუთება“** (რომელთა რაოდენობა იზრდება), რომ მობილური ტელეფონებით სარგებლობასა და ტვინის კიბოს შორის მჭიდრო კავშირი არსებობს. პროფესორის აზრით, ასეთი სიმსივნეები იგივეა, რაც სიკვდილის მისჯა: ის უმალ არ კლავს, მაგრამ დაახლოებით 10 წლის შემდეგ სიკვდილი გარდაუვალია.

ამერიკელმა მეცნიერებმა განაცხადეს, რომ **ბავშვის ტვინი 50-70 პროცენტით უფრო მეტ გამოსხივებას შთანთქავს, ვიდრე მოზრდილი ტვინი.**

შედეგად და ფინეტი მეცნიერების აზრით, ზემოქმედება მობილური ტელეფონებისა და ინტერნეტის ტალღას, ყველაზე ძლიერი უარყოფითი გავლენა აქვს **იმუნურ, ნერვულ, ენდოკრინულ და სქესობრივ სისტემებზე.** გამოკვლევებით დადგენილია, რომ სუსტ ელექტრომაგნიტურ გამოსხივებას შეუძლია ისეთი ავადმყოფობები გამოიწვიოს, როგორებიცაა: პარკინსონისა და ალცჰეიმერის დაავადებები, ამნეზია, კიბო, ცენტრალური ნერვული სისტემის დაავადებები, იმუნური და ენდოკრინული სისტემების მოშლა, ტვინის სიმსივნე, თვალის დაავადებები, იმპოტენცია და ამასთანავე, გაზრდილი თვითმკვლელობისადმი მიდრეკილება. ელექტრომაგნიტური გამოსხივება განსაკუთრებით სახიფათოა ბავშვებისა და ორსული ქალებისთვის, მაგრამ მთავარი პრობლემა იმაში მდგომარეობს, რომ გამოსხივება მოქმედებს მომავალი თაობის ჯანმრთელობაზე და ინტელექტზე.

განსაკუთრებით ალსანიშნავია, რომ უკანასკნელი ინტერნეტ-ინფორმაციის თანახმად, **ჯანმრთელობის დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციამ 13 ქვეყნის მეცნიერთა დასკვნის საფუძველზე აღიარა ზემოქმედების საფრთხე.**

ამავე დროს, კიდევ ერთი გამოკვლევა, რომელიც ჩატარდა მობილური კომუნიკაციების უსაფრთხოების პროგრამის ფარგლებში გვიჩვენებს, რომ მობილური ტელეფონების მომხმარებელთა შორის შემჩნეულია ტვინისა და სმენის ნერვის ნევრიტის ოდნავ მეტი შემთხვევები, თუმცა, ეს სხვაობა ჯერჯერობით სტატისტიკური ცდომილების ჩარჩოშია.

უახლოეს მომავალში ბრიტანეთის ხელისუფლება აპირებს კვლევების ახალი ეტაპის დაწყებას, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს დაახლოებით 200 ათასი მობილური ტელეფონის მომხმარებელი ბრიტანეთის, დანიის, შვეიცარიისა და ფინეთის ტერიტორიაზე. ჯანმრთელობის მდგომარეობის უფრო ზუსტი მონაცემების მიღების მიზნით, დაკვირვებები ხანგრძლივ დროის მანძილზე ჩატარდება.

ადამიანის ორგანიზმზე უარყოფითი ზემოქმედების წყარო არის ულტრაბერა, რომელსაც სხეულში მობილური ტელეფონის ანტენის მიერ გამოსხივებული ელექტრომაგნიტური ტალღა აღძრავს. ულტრაბერის სისხიერე ელექტრომაგნიტური ტალღის სიხშირის ტოლია, ხოლო ტალღის სიგრძე – ორგანიზმის უჯრედის ზომების რიგისაა. უჯრედი ამ აუტსტიკური ტალღის ზემოქმედებით რხევას იწყებს,

ზემაღალი სისხიერის ტალღების აბრეშის

რაც იწვევს მის დეფორმაციას. სწორედ ძლიერი დეფორმაციის შედეგად ზიანდება უჯრედი, რაც ან უჯრედის სიკვდილს, ან მისი სიმსივნის უჯრედად გადაგვარებას იწვევს.

ექსპერიმენტები ადამიანის ორგანიზმზე მაღალი სისხიერის ელექტრომაგნიტური ტალღის ზემოქმედებისა, მრავალი ათეული წელია, მიმდინარეობს, მაგრამ მისი შედეგები უმეტესად გასაიდუმლოებულია. ეს კვლევები დაიწყო მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებისთანავე, რადიოლოკაციის განვითარებასთან ერთად. დახურულ კვლევებს მობილური ტელეფონების დამზადებელი ფირმებიც ატარებენ, თუმცა, მათ მიერ გამოქვეყნებული შედეგები ხშირად დამახინჯებულია.

ამ რამდენიმე წლის წინათ იაპონელმა მეცნიერებმა ექსპერიმენტულად შეისწავლეს სითბოს განაწილება ადამიანის სახეზე ტელეფონით ოცნუნთხის კაუჩის შემდეგ. მათი მონაცემებით, ტემპერატურის მაქსიმალური აწევა ყურის მახლობელ არეში დადგინდა და მან 0.5 გრადუსი შეადგინა. ავტორთა აზრით, 0,5 გრადუსით ტემპერატურის გაზრდა სრულიად უზიფათო უნდა ყოფილიყო ადამიანისთვის და ამდენად, მობილური ტელეფონების ხმარება უზიფათოდ ჩათვალი.

ცხადია, 0,5 გრადუსით სხეულის ან მისი ნაწილის ტემპერატურის გაზრდა სავსებით უზიფათოა, მაგრამ მთავარი მიზეზი, თუ რატომ გაიზარდა სხეულის ტემპერატურა?

მიზეზი კი მართლაც საშიშია, რადგან ის იმ აკუსტიკურ რხევებთანაა დაკავშირებული, რაც ულტრაბერამ გამოიწვია. ეს სწორედ ის რხევებია, რასაც უჯრედების გარკვეული ნაწილის სიკვდილს იწვევს.

გაიხსენეთ ზემოაღნიშნული სისხიერის ლუმები, რომლებსაც ჩვენი დისასხივების იყენებენ საკვების მოსამზადებლად და გასათბობად. **ამ ღუმელებში სიხიერე იწვევს სწორედ იმ მექანიზმის საფუძველზე, რაც მობილური ტელეფონით საუბრისას ყურის მახლობელი სახის უბნის ტემპერატურის აწევას იწვევს.** მართალია, ტელეფონის ანტენის გამოსხივების სიმძლიერე დაახლოებით 100-ჯერ ნაკლებია საოჯახო ღუმელებში არსებული ველის სიმძლიერესთან შედარებით, მაგრამ სრულიად საკმარისია, რომ ორგანიზმის მილიარდობით უჯრედი სასიკვდილოდ დაზიანდოს ან კიბოს უჯრედებად გარდაქმნას.

მართალია, ცოცხალ ორგანიზმს შეუძ

ლია ახალი უჯრედების წარმოქმნა, მაგრამ წარმოქმნის რესურსი შეზღუდულია. ამიტომ ბერდება ადამიანის ორგანიზმი და სიმსივნის უჯრედებიც რომ არ წარმოიქმნას, ტვინის ნაადრევი დაბერება აუცილებლად მოხდება.

მობილური ტელეფონებით ხანგრძლივმა საუბარმა შეიძლება როგორც სმენის ნერვის, ისე თვალის ბადურის დაზიანებაც გამოიწვიოს.

განსაკუთრებით სახიფათოა მობილური ტელეფონებით ხშირი და ხანგრძლივი საუბარი ბავშვებისთვის და მოზარდებისთვის. ცხადია, მობილური ტელეფონებით სარგებლობა უაღრესად მოსახერხებელია, მაგრამ თუ თქვენი ჯანმრთელობის შენარჩუნება გსურთ, უნდა ისაუბროდ მინიმალური დროის განმავლობაში და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ეს ძალზე აუცილებელია.

ხშირად მინახავს, რომ სახლში ან დაწესებულებაში არის ჩვეულებრივი ტელეფონი და მაინც მობილური ტელეფონით საუბრობენ. მინდა, ყველას ვურჩიო: თუ მობილურზე დაგირეკავენ, სთხოვეთ, რომ ჩვეულებრივ ტელეფონზე გადმოგირეკონ.

მობილური ტელეფონით საუბრით გამოწვეული ხიფათი მკვეთრად

იზრდება ავტომანქანით მგზავრობის დროს. ეს გამოწვეულია ავტომანქანის სალონის კედლებიდან ელექტრომაგნიტური ტალღების არეკვლისა და სალონის სივრცეში მათი ზედდების შედეგად მიღებული ტალღების ინტერფერენციის გამო. ავტომობილის სალონის გარკვეულ უბანში შეიძლება ისეთი სიმძლიერის ელექტრომაგნიტური რხევები შეიქმნას, რომელიც მრავალჯერ აღემატება ტალღის ინტენსიობას ღია გარემოში. შესაბამისად, ულტრაბერის ამპლიტუდა მკვეთრად შეიძლება გაიზარდოს, რამაც არა თუ ადამიანის ჯანმრთელობას შეიძლება დიდი ზიანი მიაყენოს, არამედ თანამედროვე მანქანებში არსებული მინიკომპიუტერული სისტემაც კი გამოიყვანოს წყობიდან და მოულოდნელი ავარიის მიზეზიც კი გახდება.

ტელეფონის მიერ გამოსხივებული ტალღის ინტენსიობის მკვეთრად შემცირებას ადვილად შეძლებთ, თუ გამოიყენებთ ანტენას თქვენს სხეულს მაქსიმალურად მოაცილებთ. ამისთვის ან სპეციალური ყურთსახმენები უნდა გამოიყენოთ, ან ისეთი აპარატები, რომლის ხმაც დიდი მანძილიდან შეიძლება გაიგონოთ.

მობილური ტელეფონები მართლაც

ძალზე მოსახერხებელია არა მარტო თქვენთვის, არამედ სპეცსამსახურებისთვისაც თქვენი საუბრების მოსასმენად და გასაკონტროლებლად. მართალია, ის თანამედროვე ტექნოლოგიის დიდ მიღწევად უნდა ჩაითვალოს, მაგრამ ამ მიღწევას სწორი გამოყენება უნდა, რათა თქვენ დიდი დამოუწნოვრებელი ზიანი არ მიიღოთ.

ამიტომ საზოგადოების განსაკუთრებულად მკაცრი ყურადღების ქვეშ უნდა მოექცეს ფიჭური კავშირის ანტენების დადგმა საცხოვრებელი კორპუსების მახლობლად. ამ მხრივ თბილისში საგანგაშო მდგომარეობაა: საცხოვრებელი კორპუსების თავზე არა მარტო მძლავრი გადამცემი ანტენები მოთავსდა, არამედ დიდი სიმძლავრის საბაზო სადგურებიც კი განლაგდა საცხოვრებელი შენობების მაღალ სართულებზე.

სრული უზასუხისმგებლობის და მოსახლეობის ჯანმრთელობისადმი დანაშაულებრივი ზიანის მიყენების მაგალითია ილია ჭავჭავაძის გამზ. 16-ის საცხოვრებელი კორპუსის ზედა სართულზე 200 ვოლტი სიმძლავრის საბაზო სადგური „ვაკე-ავრორას“ დამონტაჟება სამი გადამცემი ანტენით. ეს დანაშაულებრივი ქმედებაა არა მარტო ამ კორპუსის, არამედ მიმდებარე კორპუსის მცხოვრებლებისთვისაც. მიუხედავად მოსახლეობის მრავალჯერის თხოვნისა, შპს „მაგთიკომი“ უგულვებელყოფს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის მოთხოვნას, რათა დაუყოვნებლივ შეწყდეს ჯანმრთელობისათვის უაღრესად საზიანო დანადგარის მოქმედება.

საერთაშორისო ჯანმრთელობის დაცვის კომიტეტის დადგენილებით, დასხივების სიმძლიერის სიდიდე ყოველ კვადრატულ სანტიმეტრზე არ უნდა აღემატებოდეს 10 მკვტ-ს. ეს სიდიდე, მაგთიკომის მონაცემებით, ანტენებიდან 35 მეტრის დაშორებითაა, რაც ჭავჭავაძის გამზირზე მოსაირულეთათვის ნორმის ფარგლებშია, მაგრამ კორპუსის მოსახლეობა 24 საათის განმავლობაში იღებს დასხივებას, რომელიც მრავალჯერ აღემატება სანტიმეტრული მინიმუმის ნორმას. ამასთანავე, ცნობილია, რომ ანტენებამდე მანძილის ორჯერ შემცირება იწვევს დასხივებული სიმძლავრის 4-ჯერ გაზრდას. ამდენად, მაღალ სართულებზე მცხოვრებლებისთვის, სადაც ანტენებიდან დაცილება სულ რამდენიმე მეტრია, დასხივების სიმძლიერე 100-ჯერ და უფრო მეტად აღემატება სანტიმეტრული ნორმებით დასაშვებ მაქსიმალურ სიდიდეს.

სრულიად მიუღებელია, რომ ქალაქში ვერ მოხერხდა ელექტრომაგნიტური ტალღების სრული მონიტორინგი და მოსახლეობისათვის მეტად სახიფათო უბნების დადგენა. ქალაქში ხშირად შეხვედებით მობილური ფირმების მიერ გადამცემი ანტენების დამონტაჟებას საბავშვო ბაღებსა და სკოლების უშუალო სიახლოვეს, საცხოვრებელი სახლების, საავადმყოფოების სახურავებზე და სხვ. **თვით მოსახლეობამ მკაცრად უნდა გააკონტროლოს გადამცემი ანტენების ადგილმდებარეობა საკუთარი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით.** თუმცა, ეს საკმაოდ ძნელია, რადგან ერთი გაზომვის ჩატარება 600 ლარი ჯდება. ამიტომ აუცილებელია, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ და გარემოს დაცვის სამინისტრომ ჩაატაროს გარემოს ეკოლოგიური მდგომარეობის სრული გამოკვლევა ჩვენს ირგვლივ არსებული მაღალი სისხიერის ელექტრომაგნიტური ტალღების სიმძლავრეების განაწილების მიზნით.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სატელევიზიო მიმღები ანტენები, რომლებიც მრავლადაა სახლების სახურავებზე, მოსახლეობისთვის სრულიად უზიფათოა ისევე, როგორც ჩვენს ბინებში არსებული ინტერნეტ-კავშირებისათვის საჭირო მაღალი სისხიერის ელექტრომაგნიტური ტალღა, რადგან ეს კავშირი მხოლოდ 10-15 მეტრზე ვრცელდება და სიმძლავრე სულ ცოტა 1000-ჯერ ნაკლებია მობილური ტელეფონებიდან გამოსხივებულ ტალღის სიმძლავრესთან შედარებით.

მერაბ ჯივლაძე,
პროფესორი,
ფიზიკა-მათემატიკის
მეცნიერებათა ფაკულტეტი,
თბილისის სახელმწიფო
საზოგადოებრივი უნივერსიტეტი

◎ **ჭადრაკი**

ჯავახიშვილი ერთპიროვნულად ლიდერობს

თბილისის ჭადრაკის სასახლეში დასასრულს უახლოვდება საქართველოს მოჭადრაკე ქალთა 71-ე ეროვნული ჩემპიონატი, რომელშიც სხვადასხვა რეგიონის 12 წარმომადგენელი წრიული სისტემით ეცილებათ ერთმანეთს ჩემპიონობას. მე-8 ტურში ცენტრალური იყო ერთპიროვნული ლიდერის – ლე-ლა ჯავახიშვილისა და მეწინავეთა ჯგუფის წევრ სოფიო გვეტაძის დაპირისპირება. მეტოქეებმა 32 სვლის განმავლობაში საგრძნობ უპირატესობას ვერ მიაღწიეს და ქულა გაიყვეს. ტურის დანარჩენი სუთი პარტია შედეგიანი აღმოჩნდა: ბელა ხოტენაშვილმა შავი ფიგურებით 72-ე სვლაზე აჯობა ახალგაზრდა ნინო ხომერკის, ხოლო საქართველოს ხუთგზის ჩემპიონმა ნინო ხურციძემ მერი არაბიძეს მოუ-

გო. ნინო ბაციაშვილი-ნანი უნაფქოშვილი 1:0, სოფიო გურამიშვილი – ინგა ხურცილაძე 0:1, სოფიო ნიკოლაძე-ანა კუჭავა 1:0.

რვა ტურის შემდეგ: ჯავახიშვილი – 7, ხურციძე – 6, გვეტაძე, ხოტენაშვილი – 5-5, არაბიძე – 5, ბაციაშვილი – 4, ხომერკი – 3,5, კუჭავა, ხურცილაძე, ნიკოლაძე – 2-2, უნაფქოშვილი – 1 ქულა.

შეჯიბრების დამთავრებამდე საბოლოო ტური დარჩა.

ლაზა დიდი

◎ **მშვილდოსნობა**

დედა-შვილი — ცეცხლის საზღვი

მანიძესთან ერთად ახალგაზრდების უმეტესობამ დამაკმაყოფილებელი შედეგები აჩვენა. ნარიშკინიძე 577 ქულა დააგროვა (საქართველოზე 568 ჰქონდა) და მერვე ადგილზე, ფუტკარაძეს 556 ქულით 24-ე საფეხური უკავია. ფხაკაძე 56 მონაწილეს შორის 576 ქულით 21-ეა, მესტ-

ვირიშვილი 566 ქულით – 38-ე, ხოლო მოსეშვილი 549 ქულით – 53-ე. ბიჭებმა ვერც გუნდურში იყო ჩაღეს – 1691 ქულით მე-13 ადგილზე გავიდნენ და პლეი-ოფში ფრანგებს დაუპირისპირდნენ. „სამფეოვანთა“ უპირატესობა აშკარა იყო და მათ 234:221 გაიმარჯვეს. პლეი-ოფის პირველ წრეში ნარიშკინიძე შევიცარიელ სელინ ჩობინგერს შესვლედა, ფუტკარაძე ფრანგ აურელიე კარლიერს გაუწევს მეტოქეობას, ფხაკაძე – გერმანელ კარლო შმიდტს გაეჯიბრება, მესტვირიშვილი და მოსეშვილი კი პლეი-ოფში ვერ მოხვდნენ.

ლექსო ცინცაძე

◎ **ფეხბურთი**

აქეთურ-იქითური

ფეხბურთელთა ეროვნული ჩემპიონატის მორიგ ტურში კურორტული ფაქტი მოხდა: თბილისის „დინამოს“ ესპანელმა ბომბარდირმა ჩისკომ აუტიდან შემოტანილი ბურთი უძლიერესი დარტყმით ბოლნისის „სიონის“ კარის ბადეში გაახვია.

ერთი შეხედვით, ამასი გასაკვირი არაფერია, რომ არა ის ეპიზოდი, რომელიც აღნიშნული სტანდარტული მდგომარეობის გათამაშებას უძღოდა წინ. კერძოდ, რადგან „თეთრ-ლურჯთა“ ერთ-ერთი მოთამაშე ტრავმირებული იყო, სტუმართა ნახევარმცველმა გოგობერიშვილმა ბურთი შეგნებულად გაგზავნა მინდვრის ფარგლებს მიღმა. დაუნერეელი კანონის თანახმად, მასპინძლებს ფეირ პლეის პრინციპები უნდა დაეცვათ და იერიშის ნაშთების საშუალებად მეტოქისთვის უნდა დაეთმოთ, მაგრამ, როგორც უკვე მოგახსენეთ, მათმა ლეგიონერმა სამართლიანი თამაშის ნორმები ფეხებზე დაიკიდა და ანგარიში გახსნა – 1:0.

◎ **სამთო თხილამურაბი**

სტარტი — დიდგელოზე

თოვლის სიმცირის მიუხედავად, ბაკურიანში დიდგელის ტრასამ სამთო მოთხილამურეთა საქართველოს თასის გათამაშების პირველ ეტაპს უმასპინძლა. სამ ასაკში საასპარეზოდ გუდაურის, ბაკურიანის, მესტიის, კოდორისა და აჭარის 50 წარმომადგენელი ჩაება. ორდღიანი დაძაბული პაექრობების შემდეგ გამოვლინდნენ გამარჯვებულები და პრიზორები სლალომსა და გიგანტურ სლალომში. გაუწყებთ პირველ ადგილებზე გასულთა ვინაობას: **სლალომი. 2000-2001 წლებში დებადებულნი.** თამარ ბარბარაიანი (1:35,86), ლაშა კურტანიძე (ორივე –

ბუნებრივია, ამან ქვემოქართლელთა აღშფოთება გამოიწვია და სარბიელზე განვე-გამოწევა ატყდა, მაგრამ ვნებები მალევე დაცხრა და, იცით, როგორ? თამაშის ცენტრიდან განახლებითანავე დილმელებმა პოზიციები მიატოვეს და კახელიშვილს საპატიო ე ს კ ო რ ტ ი ს თანხლებით საპასუხო გოლი ყოველგვარი წინააღმდეგობის გარეშე გაიტანეს – 1:1, ხოლო მალევე კვანძი მ ი ნ დ ო რ ზ ე ა ხ ა ლ შ ე ს უ ლ ი უ გ უ ლ ა ვ ა ს ძ ა ლ ის ს მ ე ვ ი თ გაიხსნა, რომელიც თბილისელთა საჯარიმოში იოლად გაუსწორდა სიდეშელ-გველესიანის წყვილს და სენსაციური გამარჯვება მოუტანა პარტნიორებს – 2:1.

მო – 42, „ჩიხურა“ – 38, „ზესტაფონი“ – 32 ქულა.

კვირას საჩხერეში ცენტრალური მატჩია: „ჩიხურა“ – „დინამო“.

* * *

ჩემპიონთა ლიგის პირველი მერვედფინალური რაუნდი მადრიდის „რეალის“ სამმაგი „დუბლით“ დაგვიგვიანდა.

დიახ, ბენზემამ, ბელიმ და რონალდუმ სტუმრად „შალკესთან“ მართლაც რომ სამეფო საჩუქარი უძღვნეს „სამეფო კლუბის“ ქომაგებს – 6:1 და კიდევ უფრო განუმტკიცეს რწმენა, რომ ყველაზე პრესტიჟულ ევროტურნირში მეათე ტრიუმფზე სავსებით საფუძვლიანად ოცნებობენ.

რაც შეეხება დღის მეორე წყვილს, „გალათასარაიმ“ და „ჩელსიმ“ თურქეთში ზავი გამოაცხეს – 1:1 (აურელიუ; ტორესი) და მათ შორის უძლიერესს საპასუხო შესვლად გამოავლენს.

გიორგი შოთაძე

ლი დ ე რ თ ა ჯ გ უ ფ ი: „დინა-

◎ **მეც რეკლამა**

არასპორტული ნოვასია სოჭის ოლიმპიადაზე

ერთ-ერთი მთავარი ნოვაცია, რომელიც სოჭის ოლიმპიადაზე განხორციელდა, სპორტს ნაკლებად უკავშირდება, თუმცა, როგორც ნოვაციის ავტორები, საავტომობილო ფირმა „პორშეს“ მესვეურები ამბობენ, ამიერიდან მსგავს სიახლეებს ყოველი ოლიმპიადის მიმდინარეობისას შესთავაზებენ საზოგადოებას.

საქმე ისაა, რომ შემოდასახელებულმა

კომპანიამ, ოლიმპიადის ერთ-ერთ მასპინძელს, ცნობილ რუს ჩოგბურთელს მარია შარაპოვას ასეულობით ვიდუოსა და ფოტოკამერის წინ საპეციალურად მისთვის შექმნილი ავტომობილი გადასცა, რომელსაც სახელიც შესაბამისი – Porsche Panamera by Maria Sharapova – ჰქვია.

ამ გზით „პორშემ“, რასაკვირველია, რეკლამა გაიკეთა და, როგორც აღმოჩნდა, ოლიმპიადის მიმდინარეობისას მსგავსი ნოვაცია ბევრ კომპანიას მოეწონა. ასე რომ, მომდევნო ზამთრისა თუ ზაფხულის ოლიმპიადებზე შესაძლებელია ასეთი ტიპის ავტომობილების ბუმიც კი იყოს. მოგეხსენებათ, რეკლამა ოხერი და მიმზიდველი რამაა...

ვიტალი ჯაფარიძე

◎ **ინტერნეტიდან**

პიღვე პრთხელ მომღერალ კაკაზე...

უკვე მტერმაც და მოყვარემაც იცის, რომ ბრაზილიელი ფეხბურთელი რიკარდო კაკა მუსიკითაა გატაცებული და თვითონ ფეხბურთელიც არ მალავს, რომ საფეხურთო კარიერის დასრულების შემდეგ შესაძლებელია მუსიკას სერიოზულად „მიანვეს“.

კაკას მუსიკისადმი ინტერესი თურმე ბავშვობიდან ჰქონდა (მუსიკაზე დადიოდა), თუმცა, სიმღერისადმი სერიოზული ლტოლვა მაინც მისმა მეუღლემ კაროლინ სელიკომ გაუჩინა, რომელიც თავად პროფესიონალი მოდელია და არა მომღერალი.

როდესაც კაროლინსა და რიკარდოს პირველი შვილი ეყოლა, კაკამ არც აცია, არც აცხელა და ახალდაბადებულ პირმშოს სიმღერა მიუძღვნა, თუმცა, უნდა ვალიაროთ, რომ ეს სიმღერა ბულბულის გალობას ნამდვილად არ ჰგავს.

როსტომ რაჭველიშვილი

© დრო და ფული

რომცა 1943 წლის ნოემბერში საბჭოთა ჯარმა გერმანელებისგან კიევი გაათავისუფლა, უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო ბანკის საცავებში ნანახმა გამარჯვებულები უსაზღვროდ გააოცა. საქმე ისაა, რომ ბანკის სარდაფებში ერთად ინახებოდა საბჭოთა მანეთები, საოკუპაციო მარკები და ადგილობრივი ფულის ნიშნები, რომლებსაც „Karbowanez“ ეწერა. ეს შემთხვევითი სულაც არ განხლდათ: ყველა ეს კუპიურა უკრაინის მთელ ტერიტორიაზე 1941-44 წლებში მიმოქცევაში იყო, თანაც, ბოლშევიზმისადმი ზიზღით გამსჭვალული ნაცისტები ძალიან ადვილად ეგუებოდნენ საბჭოთა თუმანიანებზე ლენინის გამოსახულებას. როგორ იცვლებოდა ეს ფული ფრონტის ხაზის ორივე მხარეს, რა საქონელი რამდენი ღირდა იმ ძნელდებობის ჟამს?

ომის დაწყების შემდეგ საჯარო ბატალიონის ჯარისკაცი თვეში 3,5 მანეთს, რეგითი წითელარმიელი – 17 მანეთს, ლეიტენანტი – 780 მანეთს, კორპუსის მეთაური – 2,5 ათას მანეთს იღებდა. გარდა ამისა, მალე მტრის ტექნიკის განადგურებისთვის პრემიების გადახდა დაიწყო, მაგალითად, მტრის ჩამოგდებული თვითმფრინავისთვის მფრინავს ათასი მანეთით ახალისებდნენ, ბერლინზე ავიათავდასხმისთვის – 2 ათასი მანეთით.

ჯარისკაცთა უმრავლესობა ფულს, ფაქტობრივად, არ ხედავდა, საბჭოთა ოფიცერი კი შეიძლება ზინ შეძლებულ კაცად დაბრუნებულიყო. მაგალითად, მფრინავმა მიხეილ ბორისოვმა, 1945 წლის 4 მაისს ჯავშნოსან „შლესიგის“ ჩაძირვაში 10 ათასი მანეთი მიიღო.

როცა საბჭოთა ჯარი მტრის ტერიტორიაზე გადავიდა, საფრანგო ნაწილებში თანდათან ვალუტა გამოჩნდა. სატანკო ბატალიონის მეთაურმა დიმიტრი ლოზამ, რომლის ჯარისკაცები 1945 წლის აპრილში პირველები შევიდნენ ვენაში, ადგილობრივი სასტუმრო „ასტორიის“ რესტორანში 180 კაცზე სადილი შეუკეთა, რომელზეც ფრანგულ მაშპანურს მიირთმევდნენ და ანგარიში სახაზინო დოკუმენტებით გაასწორა. მან ვალუტის იმდროინდელი

კურსი არ იცოდა და ავსტრალიელებს საბანკო შეკვრა გადასცა, რომელშიც 100-ასდოლარიან კუპიურა იდო.

1941 წელს საბჭოთა მრეწველობაში საშუალო ხელფასი 573 მანეთი იყო. ინჟინერი 1200-1700 მანეთს იღებდა, კვალიფიციური მუშა – დაახლოებით 1000 მანეთს. ჯერ კიდევ 1941 წლის ივნისს ლიტრი რძე – 4 მანეთი, კილოგრამი ხორცი – 18-24 მანეთი, კარტოფილი – 2-2,5 მანეთი ღირდა, ივლისში კი სურსათის განაწილების საბარათო სისტემა შემოიღეს. ომის წლებში ბარათებით განაწილებული სურსათის ფასები თითქმის არ შეცვლილა, გამონაკლისს მხოლოდ სპირტიანი სასმე-

ავლოთ თვალი – რამდენად (ამიტომაც, ვისაც შესაძლებლობა ჰქონდა, სურსათს შავ ბაზარზე, კერძო მოვაჭრეებისგან ყიდულობდა, რომლებიც ყველაფერს მამასისხლად ყიდდნენ. 1943 წელს საკოლმეურნეო ბაზრებში ფასებმა, ომამდელთან შედარებით, 12-13-ჯერ მოიმატა.

მეორე მსოფლიო ომის წლებში ოკუპაციაში სსრ კავშირის მონასხლეობის დაახლოებით მესამედი, 70 მილიონი კაცი მოყვა. მთელ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე გადახდის საშუალება გერმანიის საკრედიტო სალაროების ბილეთები იყო, რომლებიც უფრო მეტად „საოკუპაციო მარკების“ სახელით იყო ცნობილი. მიმოქცევაში ასევე საბჭოთა მანეთებიც იყო – შეფარდებით 10 მანეთი – ერთი მარკა. ეს იგივე მანეთები იყო, რომლებიც ფრონტის ხაზს მიღმა მიმოქცევაში სამხედრო ტყვეთა ბანაკებშიც კი იყო!

გერმანელთა მიერ დანიშნული ბურგომისტრი (ქალაქის მერი) ყოველთვიურად 1500 მანეთს იღებდა, მისი უახლოესი თანაშემწეები – 900 მანეთს, „საოფისე პლანეტონი“ კი, ანუ მოხელეთა წერილფეხობა – 300-700 მანეთს, სოფლის მამასახლისები თვეში 30-დან 180 მანეთამდე, ხოლო პოლიციელები – 250 მანეთამდე გასამრჯელოს იღებდნენ.

გერმანელთა ოკუპაციის დროს შემოსავლის მიღება სხვა გზითაც შეიძლებოდა. ზოგიერთ ოლქში ადგილობრივ მცხოვრებ ქალს, რომელიც შეძლებდა იმის დამტკიცებას, რომ ბავშვი გერმანელი ჯარისკაცისგან გააჩინა, ყოველთვიურად 200 მანეთის შემწეობა ეკუთვნოდა. ათასი მანეთის შოვნა შეიძლებოდა, თუკი კაცი გერმანელებს პარტიზანს „ჩააბარებდა“, ოკუპირებულ კარელიაში ფინელი სამხედროები საბჭოურ ტანკში 10 ათას მანეთს იხდიდნენ.

ოკუპირებულ ტერიტორიაზე საქონლის ფასი ზონების მიხედვით დიდად განსხვავდებოდა. სამხრეთში ყველაფერი უფრო იაფი იყო, ჩრდილოეთში – ძვირი. მაგალითად, კილოგრამი პური კიევში 250 მანეთი ღირდა, ლენინგრადთან კი, სადაც ბლოკადის დროს შიმშილისგან 200 ათასი კაცი გარდაიცვალა, მისი ფასი (რალა თქმა უნდა, ფიზიკურად თუ მოიძებნებოდა!) 1000 მანეთს აღწევდა.

საცხლოვან დღეთა მწირი საკვები

ლები (ომამდე ნახევარი ლიტრი არაყი 3,40 მანეთი ღირდა, ომის შემდეგ კი 11,40 მანეთი) და თამბაქოს ნაწარმი წარმოადგენდნენ. სხვა საქმეა ის, რომ მარტო თვიური სასურსათო ულუფით თავის გატანა რთული საქმე იყო.

1942 წელს საბჭოთა კავშირში მუშას, ყველაზე მსუყე ბარათზე თვეში 2,2 კილოგრამი ხორცი, კილოგრამი თევზი, 800 გრამი ცხიმი, 2 კილოგრამი ბურღული და მაკარონი, აგრეთვე დღე-ღამეში 800 გრამი პური მოდიოდა. კმაყოფიერ მყოფი ხალხის ნორმები ყველაზე მწირი იყო: თვეში მათ მხოლოდ 600 გრამი ხორცი, 500 გრამი თევზი, კილოგრამი ბურღული და მაკარონი, ასევე დღე-ღამეში 250 გრამი პური ერგებოდათ (თუ რამდენად დაგვიღივით იმ დროს კვების თვალსაზრისით, დაინტერესებულ მკითხველს გურჩევთ ჩვენში ეგრეთ წოდებული საარსებო მინიმუმის სასურსათო კალათის ჩამონათვალს გადა-

© ეს რა, სტუმარ-მასპინძლობის წესია?

ქართველებს აპირრობენ, უსხოვლებს სრულ თავისუფლებას აპლავენ

კომუნისტური ეპოქიდან ასე მოდის, ქართველებს საქართველოში რაიმე სახის დარღვევაზე უფრო მკაცრ სასჯელს ადებდნენ, ვიდრე ანალოგიურის ჩამდენ უცხოელს. მიუხედავად იმისა, რომ კანონი მათ დიფერენციას არ ითვალისწინებს. წინა ხელისუფლებამ კანონში შეტანილი ცვლილებებით ეს განსხვავებულობა დააკანონა (მაგ. არაფხზელ მდგომარეობაში ავტომანქანის მართვა, მანქანით ჩადენილი დარღვევა თუ დანაშაული და უამრავი სხვა).

უცხოელების მიმართ ლოიალობა, როგორც ჩანს, მექვიდრეობად ერგო ახალ ხელისუფლებასაც, აცხადებენ სპეციალისტები. ამის დამამტკიცებლად მათ მოჰყვათ რამდენიმე დღის წინათ ფოთში გამართული მეთევზეთა აქცია. ისინი მერიის წინ შეიკრიბნენ და ადგილობრივ ხელისუფლებას თავიანთი პრეტენზიები და მოთხოვნები წაუყენეს. აქციის მონაწილეებს მერიის გარდა, კონკრეტული მოთხოვნები აქვთ

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროსთანაც.

მეთევზეთა და ქართული სეინერების მეპატრონეთა პრეტენზიები ჩამოაყალიბა მეთევზეთა კავშირის თავმჯდომარე მურად მამინოშვილმა. მისი განცხადებით, ჩვენებს თურქ მეთევზეებთან არათანაბარ პირობებში უწევთ მუშაობა. თურქები თევზჭერას ათასგანადარტული ზადე-იარაღებით აწარმოებენ, რის გამოც განადგურებულია სანაპიროს ზოლის 70 პროცენტი, ეკოლოგთა დასკვნების საფუძველზე აცხადებს მეთევზეთა კავშირის თავმჯდომარე.

იგი ამბობს, რომ ყოველივე ამის შესახებ დანებრებით მიწერეს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს, მაგრამ რეაგირება ჯერ არ ჩანს.

ზაზა ბილისიძე

რეკლამა
299-62-77;
599 32-85-76.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“

სანთელი

მუშო სხადაქი

მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურების მშენებარე შპს „კავკასიონი“ (ყოფილი ტრესტ „კავკაზელექტროქსელმშენის“ მე-8 მექანიზებული კოლონა) ღრმა მწუხარებით იუნყება რომ გარდაიცვალა მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის ღვაწლმოსილი მემონტაჟებრიგადირი **შუტო ვასილეს ძე ცხადაძე**.

მან მუშაობა დაიწყო შპს „კავკასიონში“ (ყოფილი ტრესტ „კავკაზელექტროქსელმშენის“ მე-8 მექანიზებული კოლონა) 1961 წლიდან, სადაც მუშაობდა სიცოცხლის ბოლომდე.

ამ პერიოდში ბატონი შუტო ცხადაძის მონაწილეობით აშენებულია მრავალი 110, 220, 330, 500, 750 კვ ელექტროგადამცემი ხაზები როგორც საქართველოში, ასევე ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებში (რუსეთი, უკრაინა, ბელორუსია, აზერბაიჯანი, სომხეთი და სხვა რესპუბლიკებში).

ასევე მონაწილეობა აქვს მიღებული 500 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ მშენებლობაში კარაჩაევო-ჩერქეზეთის, სტავროპოლის და კრასნოდარის მხარეში. მისი პირადი ხელმძღვანელობით დამონტაჟებულია 500 კვ ელგადამცემი ხაზი „კავკასიონზე“ კარაჩაევო-ჩერქეზეთის რესპუბლიკაში „ნახარის“ უღელტეხილზე 1500 მ და 1600-მეტრიანი მაღლები (ორ ანძას შორის).

1992-2000 წლებში სხვადასხვა მიზეზის გამო 500 კვ ხაზი „კავკასიონი“ რუსეთის ტერიტორიაზე ექვსჯერ იყო დაზიანებული. ყველა ამ აღდგენითი სამუშაოების უმოკლეს ვადაში შესრულებაში ბატონი შუტოს პირადი მონაწილეობა აქვს მიღებული.

მიღებული აქვს საბჭოთა კავშირის დროს უმაღლესი ჯილდოები, ორი დიდების ორდენი, რამდენჯერმე მიღებული აქვს ყოფილი სსრკ-ს ენერგეტიკისა და ელექტრიფიკაციის წარჩინებული მუშაკის ნოდება. 1984 წელს 27 დეკემბერს მიენიჭა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით საქართველოს სსრ დამსახურებული მშენებლის საპატიო ნოდება.

მას მრავალი ახალგაზრდა ჰყავს გაზრდილი, რომლებიც არიან მაღალი ძაბვის ელგადამცემი ხაზის წამყვანი სპეციალისტები. მეგობრები თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

გივილ გოცირიძე, ნუზარ კოტია, გივი კაციაძე, მურმან გოგუა, მირაზ მამრამშიძე, კახა კახათიშვილი, სოსო წოწოწი, მამუკა გუგუაშვილი, ანდრო ცხადაძე, გილა უნდოშვილი, კონსტანტინე სარძისკი.

მელორ, მერაბ ტყემელაშვილები ოჯახებით იუნყებიან უკეთილშობილესი ადამიანის

ჯულია ბაჩიაძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ ზურაბ ბაჩიაძის ოჯახსა და ახლობლებს.

თსუ პაატა გუგუშვილის ეკონომიკის ინსტიტუტის თანამშრომლები მწუხარებით თანაუგრძნობენ ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელს გია ბრეგვაძეს დედის

პენეა ელისაშვილი-ბრეგვაძის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

დაზუსტება

2014 წლის 23 აპრილს 15:00 საათზე, ოზურგეთის რაიონის სოფელ შრომას მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში გაიმართება ადგილობრივი მნიშვნელობის ნატანები-შრომა-ურევის საავტომობილო გზის მე-10 კმ-ზე მდინარე სეფაზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის პროექტის გზშ-ს ანგარიშის საჯარო განხილვა. შესვდარის მიზანია, დაგეგმილ სამუშაოთა შემოქმედების არეალში მოქცეული ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება.

საზოგადოების წარმომადგენლებს დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის გაცნობის საშუალება ექნებათ შემდეგ მისამართზე:

- საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდი: www.georoad.ge
- სოფ. შრომას მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში (გზშ-ს ანგარიშის ამობეჭდილი ვერსია);

გთხოვთ, წერილობითი შენიშვნები და კომენტარები მიაწოდოთ მითითებულ საკონტაქტო პირებს; ლუიზა ბუბაშვილს, ტელ: 595219141 likabubashvili@yahoo.com და მედგარ ჭელიძეს 599162221

საზოგადოების მოსაზრებების წარდგენის ბოლო ვადა დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან 45 დღე.

საქართველოს რესპუბლიკა